Uchelgais Gogledd Cymru
Ambition North Wales

Datganiad o'r Cyfrifon 2025/26 – Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd

Amodol ar Archwiliad

CYNNWYS

	Tudalen
Adroddiad Naratif	2 – 7
Datganiad Cyfrifoldebau	8
Dadansoddiad Gwariant ac Ariannu	9
Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	10
Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau	11
Y Fantolen	12
Datganiad Llif Arian	13
Nodiadau i'r Cyfrifon	14 – 45
Geirfa	46 – 47

ADRODDIAD NARATIF

RHAGARWEINIAD

Sefydlwyd Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd (enw brand Uchelgais Gogledd Cymru), sydd yn cael ei ystyried i fod yn endid cyfreithiol annibynnol, yn ffurfiol ar 14 Ionawr 2022, a daeth yn gwbl weithredol ar 30 Mehefin 2022 ac roedd hyn yn sgil i'r Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 i greu fframwaith i gael trefn gyson ar gyfer cydweithio rhanbarthol rhwng llywodraeth leol.

Mae dyletswyddau'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig (CBC) yn cynnwys cynllunio strategol, trafnidiaeth ranbarthol a lles economaidd. Mae'r CBC yn cynnwys chwech cyngor cyfansoddol sef Cyngor Bwrdeistrefol Conwy, Cyngor Sir Ddinbych, Cyngor Sir y Fflint, Cyngor Gwynedd, Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam. Mae Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri hefyd yn aelod o'r CBC mewn perthynas ag ymarfer swyddogaethau cynllunio strategol.

Mae cyfrifon y CBC am 2025/26 wedi'u cyflwyno yma ar dudalennau 9 i 45. Mae'r Datganiad o'r Cyfrifon yn cael ei baratoi yn unol â *Chod Ymarfer ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig CIPFA 2025/26.*

Mae'r Cyfrifon yn cynnwys:-

- **Dadansoddiad Gwariant ac Ariannu -** Er nad yw'n ddatganiad statudol, mae'n dangos sut mae gwariant blynyddol yn cael ei wario a'i ariannu yn unol â threfn cyfrifo cyffredinol arferol.

- **Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr -** Dengys y datganiad hwn y gost gyfrifyddol yn y flwyddyn o ddarparu gwasanaethau yn unol â threfn cyfrifo cyffredinol arferol.

- **Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau -** Dengys y datganiad hwn y symudiad o fewn y flwyddyn mewn gwahanol reserfau a ddelir gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, wedi eu dadansoddi yn 'reserfau defnyddiadwy' a 'reserfau na ellir eu defnyddio'.

- **Y Fantolen -** Sydd yn datgan sefyllfa ariannol y Cyd- Bwyllgor ar 31 Mawrth 2026.

- **Y Datganiad Llif Arian -** Mae'r datganiad yma'n crynhoi llif yr arian i mewn ac allan o'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn ystod 2025/26 at ddibenion refeniw a chyfalaf.

Mae'r cyfrifon wedi eu paratoi ar sail busnes gweithredol a chefnogir y cyfrifon hyn gan yr Adroddiad Naratif yma, y Polisïau Cyfrifo ac amrywiol nodiadau i'r cyfrifon.

Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd

Sefydlwyd partneriaeth Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru yn 2012 i ddatblygu dull rhanbarthol o dwf economaidd ac i fynd i'r afael â'r heriau a'r rhwystrau sy'n wynebu economi Gogledd Cymru. Roedd y bartneriaeth yn cwmpasu'r chwech cyngor cyfansoddol Gogledd Cymru ac hefyd yn cynnwys Prifysgol Bangor, Prifysgol Wrecsam, Coleg Cambria a Grŵp Llandrillo Menai.

Ar 1 Ebrill 2025 trosglwyddwyd y Swyddfa Rheoli Portffolio a Chynllun Twf Gogledd Cymru i Gyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd a elwir bellach yn Uchelgais Gogledd Cymru. Trosglwyddwyd y Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol hefyd i'r CBC o Gyngor Gwynedd ar yr un dyddiad.

Swyddogaethau allweddol y CBC yw:

1. Cynllunio Strategol – arwain ar ddatblygu Cynllun Datblygu Strategol ar gyfer Gogledd Cymru.
2. Trafnidiaeth Ranbarthol – datblygu Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol ar gyfer Gogledd Cymru fel strategaeth i sicrhau system drafnidiaeth hygyrch, gynaliadwy, fforddiadwy ac integredig ar gyfer y rhanbarth.
3. Llesiant economaidd – gwella economi'r rhanbarth, gyda mentrau allweddol yn cynnwys Cynllun Twf Gogledd Cymru a Pharth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam.

Gweledigaeth Uchelgais Gogledd Cymru

Y weledigaeth yw adeiladu economi fwy bywiog, cynaliadwy a gwydn ar gyfer Gogledd Cymru er mwyn:

- Canolbwyntio ar wella lles economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol y rhanbarth.
- Gweld y rhanbarth yn datblygu mewn ffordd gynaliadwy, gyda chyfleoedd i bobl ennill sgiliau newydd ar gyfer y dyfodol a datblygu gyrfaoedd gwerth chweil, gweld busnesau'n tyfu a chymunedau'n ffynnu.
- Hyrwyddo ein hiaith, ein diwylliant a'n treftadaeth, yn unol â nodau llesiant Cymru.

Cynllunio Strategol

Bydd y Cynllun Datblygu Strategol (CDS) yn darparu fframwaith rhanbarthol ar gyfer cynllunio ledled Gogledd Cymru, gan gydnabod bod anghenion cymunedau, marchnadoedd a seilwaith yn ymestyn y tu hwnt i ffiniau awdurdodau lleol unigol. Bydd yn cefnogi gweledigaeth hirdymor gydlynol ar gyfer twf economaidd cynaliadwy, seilwaith, ansawdd bywyd a datblygiad cytbwys, tra'n cyd-fynd â gofynion statudol Llywodraeth Cymru a blaenoriaethau cenedlaethol. Mae'r CBC wedi cyflwyno ei Gytundeb Cyflawni, gan gynnwys y datganiad o gyfranogiad cymunedol a'r amserlen, ac mae'r gwaith i gyflawni'r CDS dros y pum mlynedd nesaf bellach wedi dechrau.

Trafnidiaeth Rhanbarthol

Mae Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru (CTRh) yn nodi gweledigaeth ar gyfer rhwydwaith trafnidiaeth diogel, cynaliadwy, fforddiadwy ac integredig sy'n cefnogi twf economaidd, yn gwella cysylltedd ac yn lleihau dibyniaeth ar gerbydau preifat. Wedi'i ddatblygu gan Uchelgais Gogledd Cymru gydag awdurdodau lleol, Trafnidiaeth Cymru a Llywodraeth Cymru, bydd y cynllun yn cael ei gyflawni gan Awdurdodau Lleol drwy gynlluniau'r Gronfa Drafnidiaeth Ranbarthol, gyda goruchwyliaeth gan Is-bwyllgor Trafnidiaeth y CBC. Drwy flaenoriaethu trafnidiaeth gyhoeddus, teithio llesol ac atebion symudedd arloesol, nod y CTRh yw gwella mynediad at swyddi a gwasanaethau, lleihau'r effaith amgylcheddol a chreu system drafnidiaeth fwy cysylltiedig a gwydn ar gyfer Gogledd Cymru.

Cynllun Twf Gogledd Cymru

Nod y Cynllun Twf yw dod â dros £1 biliwn o fuddsoddiad i ogledd Cymru er mwyn cynhyrchu dros 4,000 o swyddi newydd a chynnydd mewn Gwerth Ychwanegol Gros o £2.4 biliwn. Mae Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU wedi ymrwymo i fuddsoddi £240 miliwn o gyfalaf ar y cyd dros gyfnod o 15 mlynedd, gyda'r gweddill wedi'i ddenu o ffynonellau preifat a chyhoeddus. Bydd y deilliannau a ddymunir o'r buddsoddiad hwn yn cael eu cyflawni drwy gyflawni portffolio o bum rhaglen ar wahân sy'n:

- Adeiladu ar ein cryfderau rhanbarthol mewn gweithgynhyrchu ac ynni carbon isel
- Targedu arloesedd ac isadeiledd digidol i gysylltu'r rhanbarth yn well
- Buddsoddi mewn safleoedd ac eiddo allweddol ar gyfer y farchnad datblygu
- Galluogi arloesedd i roi hwb i gynhyrchedd
- Cefnogi ein diwydiannau allweddol o fewn twristiaeth ac amaeth i ddatblygu ar gyfer y dyfodol

Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam

Mae'r parth buddsoddi yn brosiect cydweithredol y disgwylir iddo ddenu £1 biliwn o fuddsoddiad gan y sector preifat a chreu 6,000 o swyddi newydd yn ystod y 10 mlynedd nesaf. Mae'n cael ei gefnogi gan £160 miliwn o gyllid gan Lywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU a bydd yn canolbwyntio'n bennaf ar weithgynhyrchu uwch, gyda'r Parth Buddsoddi yn targedu 5.5 miliwn troedfedd sgwâr o gapasiti newydd ar gyfer y sector.

Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol

Mae Partneriaeth Sgiliau Gogledd Cymru yn gweithredu o fewn strwythur Uchelgais Gogledd Cymru. Mae hyn yn galluogi gweithio'n strategol ar draws sectorau, gan sicrhau bod datblygu sgiliau wedi'i ymgorffori mewn rhaglenni buddsoddi mawr gan gynnwys y Cynllun Twf a'r Parth Buddsoddi. Mae'n cryfhau ein gallu i gydlynu ar draws awdurdodau lleol, diwydiant a darparwyr.

Gweledigaeth Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Gogledd Cymru yw i Ogledd Cymru fod yn rhanbarth lle mae sgiliau a

thalentau pobl yn gyrru economi ffyniannus a chymunedau cryf. Mae gweithlu medrus yn galluogi cyflogwyr lleol i dyfu a llwyddo, tra'n denu busnesau newydd sy'n cydnabod gwerth potensial y rhanbarth.

Cyllideb 2025/26

Mabwysiadodd y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ei gyllideb ar gyfer 2025/26 yn ei gyfarfod ar 17 Ionawr 2025 ac mae ar gael yn: Rhaglen ar gyfer Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd ar Dydd Gwener, 17eg Ionawr, 2025, 1.30 y.h.

Cymeradwywyd cyllideb Cynllun Twf Gogledd Cymru ar gyfer 2025/26 gan Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru cyn y trosglwyddiad ar 14 Chwefror 2025: Rhaglen ar gyfer Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru ar Dydd Gwener, 14eg Chwefror, 2025, 9.30 y.b.

Perfformiad 2025/26

Mae gan y CBC drefniadau cadarn o adrodd ar berfformiad ar gyfer pob un o'i gyfrifoldebau, gan gynnwys:

- Adroddiadau perfformiad chwarterol ar Cynllun Twf Gogledd Cymru, gydag adroddiadau perfformiad a risg yn cael eu cyflwyno i'r Is-bwyllgor Lles Economaidd ac yna'n cael eu cyflwyno i Lywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru ochr yn ochr â Phwyllgorau Craffu Awdurdodau Lleol.
- Cyflwynir Adroddiad Blynyddol Cyd-Bywllgor Corfforedig y Gogledd i'r CBC yn flynyddol.
- Diweddariad chwarterol ar y Parth Buddsoddi i'r Bwrdd Cynghori a'r Is-bwyllgor Lles Economaidd.
- Adrodd chwarterol ar gynnydd yn erbyn y Cynllun Datblygu Strategol i'r Is-bwyllgor Cynllunio Strategol.
- Adroddiadau bob dwy flynedd ar berfformiad, canlyniadau a gofynion adnoddau i'r Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol

Mae'r adroddiadau hyn ar gael yn Cyd-bwyllgor Corfforaethol Gogledd Cymru

Perfformiad Ariannol 2025/26

- Dengys y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar dudalen 10 fod gwariant refeniw gros y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ar y lefel 'cost gwasanaethau' yn £9,383k yn ystod 2025/26, gyda'r sefyllfa net yn £49k.
- Adroddwyd sefyllfa alldro ariannol 2025/26 i Gyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd ar 19 Mehefin 2026 ac mae ar gael yn:
  Rhaglen ar gyfer Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd ar Dydd Gwener, 19eg Mehefin, 2026, 1.30 y.h.
- Mae'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a'r Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau ar dudalennau 10 a 11 yn darparu dadansoddiad o'r symudiadau yn y flwyddyn.

TABL 1 - Crynodeb o'r Gymhariaeth rhwng y Gyllideb a'r Gwir Sefyllfa (Net)

Mae Tabl 1 yn cynnwys cymhariaeth perfformiad cyllidebol ar lefel crynhoad, a cheir gwybodaeth bellach yn Nhabl 2.

	Cyllideb £'000	**Gwir £'000**	**Gwahaniaeth £'000**
Gwariant ar Weithrediadau	5,389	6,282	893
Ariannwyd gan-			
Cyfraniadau'r Partneriaid	(818)	(818)	0
Ardoll	(902)	(902)	0
Grantiau, chyfraniadau ac incwm eraill	(2,619)	(5,467)	(2,848)
Cyfraniad o gronfa	(1,050)	(705)	345
(Tanwariant)/Gorwariant Net	**0**	**(1,610)**	**(1,610)**

TABL 2 – Symudiad Trawsddodiad rhwng '<u>Crynodeb o'r Gymhariaeth rhwng y Gyllideb a'r Gwir Sefyllfa (Net)' (Tabl 1)</u> i'r fformat <u>Incwm a Gwariant</u>

	Adroddiad Perfformiad (Alldro)	Addasiad Trawsddodiad	Sefyllfa Net i'w Ariannu gan / (drosglwyddo i) falansau'r Gronfa Gyffredinol	Addasiadau rhwng y sail Ariannu a'r sail Cyfrifo	Datganiad Incwm a Gwariant
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Gwariant	6,282	(1,988)	4,294	5,089	9,383
Incwm	(7,892)	3,911	(3,981)	(5,353)	(9,334)
Cost Gwasanaethau Net	**(1,610)**	**1,923**	**313**	**(264)**	**49**

Addasiad Trawsddodiad - Mae'r addasiadau yn y golofn trawsddodiad yn cyfeirio at y cyfraniad net i ac o reserfau, y llog ar falansau a dderbyniwyd yn y flwyddyn ariannol, yr ardoll gan awdurdodau cyfansoddol a'r gostyngiad i'r Grant Bargen Cynllun a oedd ei angen yn ystod y flwyddyn.

Eitemau Materol o Incwm a Gwariant

Mae'r eitemau perthnasol yn cynnwys:-

- £2,225k mewn llog derbyniadwy ac incwm tebyg (Nodyn 11)
- £902k mewn ardollau gan awdurdodau cyfansoddol (Nodyn 12)
- £18,199k mewn grantiau a chyfraniadau (Nodyn 24)
- £5,230k mewn Gwariant Refeniw wedi ei Ariannu o Gyfalaf drwy Statud (Nodyn 20)

Materion Eraill

- Mae ansefydlogrwydd economaidd a risgiau ariannol yn parhau yn y DU ac yn fyd-eang, yn arbennig o ystyried y sefyllfa yn y Dwyrain Canol sydd wedi cynyddu prisiau ynni a thanwydd, ac felly'n cynyddu chwyddiant cyffredinol. Tra fod lefelau chwyddiant yn parhau'n uwch na'r targed o 2% ar hyn o bryd, mae Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidol (OBR) yn eu hadroddiad 'Economic and Fiscal Outlook' dyddiedig Mawrth 2026 yn darogan y bydd cyfraddau chwyddiant yn lleihau ac yn cyrraedd y targed erbyn 2027.
- Mae chwyddiant mewn costau yn risg ar gyfer prosiectau cyfalaf y Cynllun Twf Gogledd Cymru a mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi clustnodi arian ychwanegol i'r prosiectau mwyaf aeddfed er mwyn lleihau y risg yma.

Prosiectau Cyfalaf yn 2025/26

Yn 2025/26 gwariodd y Cyd-Bwyllgor Corfforedig £5.2m ar gynlluniau cyfalaf a rhoddwyd benthyciad o £8.9m yn ystod y flwyddyn. Ariannwyd y £14.1m gan grant Cynllun Twf Gogledd Cymru.

TABL 3 - CRYNODEB O PROSIECTAU CYFALAF A'I ARIANNU

	2025/26
	£'000
Gwariant Refeniw wedi ei Ariannu o Gyfalaf drwy Statud	5,230
Benthyciad	8,865
	14,095
ARIANNWYD GAN -	
Grantiau a Chyfraniadau	14,095
	14,095

Mae'r £5,230k o Wariant Refeniw wedi ei Ariannu o Gyfalaf drwy Statud yn y tabl uchod wedi'i godi ar y Datganiad Incwm a Gwariant yn y flwyddyn. Mae'r gwariant yn ymwneud â:

- Prosiectau Canolfan Peirianneg ac Opteg Menter a Chymediethas 5.0 gan Brifysgol Wrecsam;
- Prosiectau Canolfan Prosesu Signal Digidol a'r Ganolfan Biotechnoleg Amgylcheddol gan Brifysgol Bangor;
- Prosiect Academi Croeso (Rhwydwaith Talent Twristiaeth) gan Grŵp Llandrillo Menai
- Prosiect Parc Bryn Cegin gan Llywodraeth Cymru ac Uchelgais Gogledd Cymru; a
- Phrosiectau Cronfa Ynni Glân, 4G+ (Safleoedd a Choridorau Allweddol Cysylltiedig), LPWAN (Campws Cysylltiedig) a Di-Wifr Uwch (Campws Cysylltiedig) gan Uchelgais Gogledd Cymru.

Mae'r benthyciad o £8,865k yn cael ei ddangos fel dyledwr tymor hir ar y fantolen. Mae hyn yn ymwneud â phrosiect Cydnerth gan Menter Môn.

Arian wrth Gefn

Mae gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig reserfau defnyddiadwy o £12,073k. Ceir manylion yn y Fantolen a'r Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau.

Cronfa Bensiwn

Mae asesiad wedi cael ei wneud gan Actiwari Cronfa Bensiwn Gwynedd, Hymans Robertson, o sefyllfa actiwaraidd y Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Er mwyn cydymffurfio â Safonau Cyfrifo Rhyngwladol 19, mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi dangos ymrwymiad net o ddim ar 31 Mawrth 2026 ar y Fantolen. Gweler Nodyn 27 am wybodaeth bellach.

Sefyllfa ar un pwynt mewn amser yw'r ymrwymiad pensiwn net. Gall prisiau'r farchnad gynyddu neu leihau yn sylweddol yn y tymor byr ac felly nid oes modd meintoli'r effaith tymor hir bydd symudiad o'r fath yma ym mhrisiau'r farchnad yn ei gael ar y Gronfa Bensiwn. Mae'r cyfrifon yn seiliedig ar y prisiad a gafodd ei gynnal ar 1 Ebrill 2025.

Risg a Llywodraethu

Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn gyfrifol am sicrhau bod trefniadau llywodraethu cadarn yn bodoli, er hwyluso gweithrediad effeithiol ei swyddogaethau, sy'n cynnwys trefniadau ar gyfer rheoli risg.

Sefydlwyd yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn ystod 2025/26. Mae dogfennau allweddol fel y Blaengynllun Gwaith a'r Strategaeth Rheoli Risg wedi'u cyflwyno i'r is-bwyllgor a gellir eu gweld yn Browse meetings - Is-Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio CBC y Gogledd

Mae cofrestr risk Cynllun Twf Gogledd Cymru yn cael ei chyflwyno bob chwarter i'r Is-bwyllgor Lles Economaidd. Cyflwynwyd cofrestr risg chwarter 4 ar 15 Mai 2026: Rhaglen ar gyfer Is-bwyllgor Lles Economaidd CBC y Gogledd ar Dydd Gwener, 15fed Mai, 2026, 9.30 y.b.

Mae'r Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn adolygu'r symudiad mewn risgiau strategol ac effeithiolrwydd trefniadau lliniaru a dwysáu.

Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi ystyried y risgiau a nodwyd yn ei gynlluniau ariannol, gan gynnal lefel ddarbodus o gronfeydd wrth gefn.

Mae gwybodaeth bellach hefyd wedi ei gynnwys o fewn y Datganiad Llywodraethu Blynyddol.

Polisïau Cyfrifo

Mae'r egwyddorion cyfrifo a fabwysiadwyd ar ran y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cydymffurfio â holl ymarferion cyfrifeg gymeradwy berthnasol ac maent wedi'u hegluro yn llawn yn y Polisïau Cyfrifo yn Nodyn 1 i'r Cyfrifon sy'n cychwyn ar dudalen 14.

Newidiadau mewn Polisïau Cyfrifeg ac i'r Datganiad o'r Cyfrifon

Mae polisïau cyfrifo presennol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi eu haddasu i adlewyrchu y newidiadau sydd yn ofynnol yn unol ag arferion cyfrifo cywir yn unig, yn dilyn addasiadau sydd yn weithredol ar gyfer y flwyddyn ariannol 2025/26 i God Ymarfer ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig.

Gwybodaeth Bellach

Mae Datganiad o'r Cyfrifon ar gael ar wefan Cyngor Gwynedd (www.gwynedd.llyw.cymru) ac ar wefan y CBC (uchelgaisgogledd.cymru).

Ceir gwybodaeth bellach am y cyfrifon gan:

Sian Pugh
Pennaeth Cyllid Cynorthwyol -
Cynaliadwyedd a Datblygiadau
sianpugh@gwynedd.llyw.cymru

Adran Cyllid
Cyngor Gwynedd
Swyddfa'r Cyngor
Caernarfon
Gwynedd
LL55 1SH

Mae hyn yn rhan o bolisi'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig i ddarparu gwybodaeth lawn am weithgareddau'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Yn ychwanegol, mae gan aelodau'r cyhoedd sydd yn dymuno, hawl statudol i arolygu'r cyfrifon cyn cwblheir yr archwiliad. Hysbysir argaeledd y cyfrifon i'w harolygu ar wefan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ar yr adeg briodol.

CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD

DATGANIAD O'R CYFRIFON

DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU AM Y DATGANIAD O'R CYFRIFON

CYFRIFOLDEB Y CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG

Mae'n ofynnol ar Gyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd i wneud trefniadau ar gyfer iawn weinyddiad o'i faterion ariannol ac i sicrhau y rhoddir cyfrifoldeb am weinyddu'r materion hynny i un o'i swyddogion. Swyddog Cyllid Statudol Cyngor Gwynedd yw swyddog ariannol cyfrifol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Cyfrifoldeb y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yw rheoli ei weithgareddau er mwyn sicrhau defnydd effeithiol, effeithlon ac economaidd o'i adnoddau, gwarchod ei asedau, a chymeradwyo'r Datganiad o'r Cyfrifon.

CYFRIFOLDEB Y SWYDDOG CYLLID STATUDOL

Swyddog Cyllid Stadudol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig sy'n gyfrifol am baratoi Datganiad Cyfrifon Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd yn unol â'r ymarfer priodol fel a osodir yn y *Cod Ymarfer CIPFA/LASAAC ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig* (y "Côd").

Wrth baratoi'r Datganiad o'r Cyfrifon, mae'r Swyddog Cyllid Statudol wedi dewis polisïau cyfrifo priodol gan eu defnyddio'n gyson; wedi ffurfio barnau a gwneud amcangyfrifon a oedd yn rhesymol a darbodus ac yn cydymffurfio â'r Côd.

Hefyd, mae'r Swyddog Cyllid Statudol wedi cadw cofnodion cyfrifo priodol a chyfamserol, ac wedi cymryd camau rhesymol i ddarganfod a gwarchod rhag twyll ac unrhyw anghysondebau eraill.

TYSTYSGRIF Y SWYDDOG CYLLIDOL CYFRIFOL

Tystiaf fod y Datganiad o'r Cyfrifon wedi ei baratoi yn unol â'r trefniadau uchod. Mae'r Datganiad yn cyflwyno darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd ar 31 Mawrth 2026 ac incwm a gwariant y Cyd Bwyllgor am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny.

3 Gorffennaf 2026

Dewi Aeron Morgan CPFA
Swyddog Cyllid Statudol, Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd

DADANSODDIAD GWARIANT AC ARIANNU

Mae'r Dadansoddiad Gwariant ac Ariannu yn dangos sut mae gwariant blynyddol yn cael ei wario a'i ariannu o adnoddau yn unol â threfn cyfrifo cyffredinol arferol. Mae incwm a gwariant sydd fel arfer yn cael ei gyfrifo yn unol â threfn cyfrifo cyffredinol arferol yn cael ei gyflwyno yn fanylach yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

2024/25				2025/26		
Gwariant Net i'w Ariannu gan falansau'r Gronfa Gyffredinol	**Addasiadau rhwng y sail Ariannu a'r sail Cyfrifo (Gweler Nodyn 9)**	**Gwariant Net yn y Datganiad Gwariant ac Incwm Cynhwysfawr**		**Gwariant Net i'w Ariannu gan falansau'r Gronfa Gyffredinol**	**Addasiadau rhwng y sail Ariannu a'r sail Cyfrifo (Gweler Nodyn 9)**	**Gwariant Net yn y Datganiad Gwariant ac Incwm Cynhwysfawr**
£'000	**£'000**	**£'000**		**£'000**	**£'000**	**£'000**
325	0	325	Cyd-Bwyllgor Corfforedig	415	(7)	408
34	0	34	Cynllunio Strategol	(6)	(1)	(7)
160	0	160	Trafnidiaeth Rhanbarthol	65	(1)	64
0	0	0	Cynllun Twf	(54)	(241)	(295)
83	0	83	Parth Buddsoddi	(12)	(1)	(13)
0	0	0	Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol	(95)	(13)	(108)
602	**0**	**602**	**Cost Gwasanaethau**	**313**	**(264)**	**49**
(57)	0	(57)	Gwariant ac Incwm Ariannu a Buddsoddi	(2,347)	412	(1,935)
(765)	0	(765)	Treth ac Incwm Grant Amhenodol	(902)	(8,865)	(9,767)
(220)	**(0)**	**(220)**	**(Gwarged)/Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau**	**(2,936)**	**(8,717)**	**(11,653)**
(893)			Balans Agoriadol	(1,113)		
0			Addasiad Trosglwyddiad	(8,024)		
(893)			Balans Agoriadol wedi'i ailddatgan	(9,137)		
(220)			(Gweddill)/Diffyg yn y Flwyddyn	(2,936)		
(1,113)			Balans Cau	**(12,073)**		

DATGANIAD INCWM A GWARIANT CYNHWYSFAWR

Dengys y datganiad hwn y gost gyfrifyddol yn y flwyddyn o ddarparu gwasanaeth y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn unol â threfn cyfrifo cyffredinol arferol.

2024/25					2025/26		
Gwariant Gros	**Incwm Gros**	**Gwariant Net**		*Nodyn*	**Gwariant Gros**	**Incwm Gros**	**Gwariant Net**
£'000	**£'000**	**£'000**			**£'000**	**£'000**	**£'000**
325	0	325	Cyd-Bwyllgor Corfforedig		608	(200)	408
34	0	34	Cynllunio Strategol		193	(200)	(7)
341	(181)	160	Trafnidiaeth Rhanbarthol		264	(200)	64
0	0	0	Cynllun Twf		7,599	(7,894)	(295)
83	0	83	Parth Buddsoddi		442	(455)	(13)
0	0	0	Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol		277	(385)	(108)
783	**(181)**	**602**	**Cost Gwasanaethau**		**9,383**	**(9,334)**	**49**
0	(57)	(57)	Gwariant ac Incwm Ariannu a Buddsoddi	*11*	295	(2,230)	(1,935)
0	(765)	(765)	Treth ac Incwm Grant Amhenodol	*12*	0	(9,767)	(9,767)
783	**(1,003)**	**(220)**	**(Gwarged) / Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau**		**9,678**	**(21,331)**	**(11,653)**
		0	Ailfesuriad o'r buddion pensiwn diffiniedig net ymrwymiadau/(asedau)	*17.2*			150
		0	**Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall**				**150**
		(220)	**Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr**				**(11,503)**

DATGANIAD O'R SYMUDIAD MEWN RESERFAU

Dengys y Datganiad o'r Symudiadau Mewn Reserfau y symudiad o ddechrau'r flwyddyn i'r diwedd mewn gwahanol reserfau a ddelir gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, wedi eu dadansoddi i 'reserfau defnyddiadwy' (h.y. y rhai hynny sy'n gymwysedig i ariannu gwariant) a 'reserfau na ellir eu defnyddio'. Mae'r Datganiad yn dangos sut mae'r symudiadau yn y flwyddyn yn reserfau'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cael eu torri i lawr rhwng enillion a cholledion yn unol â threfn cyfrifo cyffredinol arferol, a hefyd yn dangos yr addasiadau statudol sy'n ofynnol i ddychwelyd at y swm a godir ar y dreth cygor (trwy gyfraniadau'r Cynghorau a'r ardoll). Mae'r llinell Cynnydd/Gostyngiad Net yn dangos symudiadau statudol y Gronfa Gyffredinol yn y flwyddyn yn dilyn yr addasiadau hyn.

		Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau				
	Nodyn	Reserf Cyffredinol £'000	Reserfau a Glustnodwyd £'000	**Cyfanswm Reserfau Defnyddiadwy £'000**	**Reserfau na ellir eu defnyddio £'000**	**Cyfanswm Reserfau'r CBC £'000**
Balans 31 Mawrth 2024 a ddygwyd ymlaen		0	(893)	**(893)**	**0**	**(893)**
Symudiad mewn reserfau yn 2024/25						
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr		(220)	0	(220)	**0**	**(220)**
Addasiadau rhwng sail cyfrifo a sail ariannu dan y rheoliadau		0	0	**0**	**0**	**0**
(Cynnydd)/Gostyngiad Net cyn Trosglwyddiadau i Reserfau a Glustnodwyd		(220)	0	**(220)**	**0**	**(220)**
Trosglwyddiadau i / o Reserfau a Glustnodwyd		220	(220)	0	**0**	**0**
(Cynnydd)/ Gostyngiad yn 2024/25		0	(220)	**(220)**	**0**	**(220)**
Balans 31 Mawrth 2025 a ddygwyd ymlaen		0	(1,113)	**(1,113)**	**0**	**(1,113)**
Addasiad Trosglwyddiad		0	(8,024)	(8,024)	**42**	**(7,982)**
Balans 1 Ebrill 2025 a ddygwyd ymlaen		0	(9,137)	**(9,137)**	**42**	**(9,095)**
Symudiad mewn reserfau yn 2025/26						
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr		(11,653)	0	(11,653)	**150**	**(11,503)**
Addasiadau rhwng sail cyfrifo a sail ariannu dan y rheoliadau	*9*	8,717	0	8,717	**(8,717)**	**0**
(Cynnydd)/Gostyngiad Net cyn Trosglwyddiadau i Reserfau a Glustnodwyd		(2,936)	0	**(2,936)**	**(8,567)**	**(11,503)**
Trosglwyddiadau i / o Reserfau a Glustnodwyd	*10*	1,869	(1,869)	**0**	**0**	**0**
(Cynnydd)/ Gostyngiad yn 2025/26		(1,067)	(1,869)	**(2,936)**	**0**	**(2,936)**
Balans 31 Mawrth 2026 a ddygwyd ymlaen		(1,067)	(11,006)	**(12,073)**	**(8,525)**	**(20,598)**

Y FANTOLEN

Dengys y Fantolen werth asedau ac ymrwymiadau'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig ar ddyddiad y Fantolen. Mae asedau net y Cyd-Bwyllgor Corfforedig (asedau llai ymrwymiadau) yn cyfateb i'r reserfau a ddelir gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Adroddir ar y reserfau mewn dau gategori. Y categori cyntaf o reserfau yw'r reserfau defnyddiadwy, h.y. y reserfau hynny y gall y Cyd-Bwyllgor Corfforedig eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau, yn amodol ar yr angen i gadw lefel ddoeth o reserfau ac unrhyw gyfyngiad statudol o'u defnydd. Yr ail gategori o reserfau yw'r rhai hynny na all y Cyd-Bwyllgor Corfforedig eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau. Mae'r categori yma o reserfau yn cynnwys reserfau gydag elw a cholledion heb eu gwireddu (er enghraifft, y Reserf Ailbrisio), ble nad yw'r symiau ar gael i'w defnyddio i ddarparu gwasanaethau dim ond pan werthir yr asedau yn unig; a reserfau gyda gwahaniaethau amseriad fel y dangosir ar linell 'Addasiadau rhwng sail cyfrifo a sail ariannu yn unol â rheoliadau' o'r Datganiad o'r Symudiad mewn Reserfau.

31 Mawrth 2025 £'000		***Nodyn***	**31 Mawrth 2026 £'000**
0	Dyledwyr Tymor Hir	*13*	8,877
0	**Asedau Tymor Hir**		**8,877**
0	Buddsoddiadau Tymor Byr	*13*	34,089
86	Dyledwyr Tymor Byr	*14*	23,538
1,426	Arian a Chywerthoedd Arian	*15*	22,262
1,512	**Asedau Cyfredol**		**79,889**
(399)	Credydwyr Tymor Byr	*16*	(5,525)
0	Derbyniadau Grantiau Cyfalaf a Refeniw o Flaen Llaw	*24b*	(62,643)
(399)	**Ymrwymiadau Cyfredol**		**(68,168)**
0	Ymrwymiad Pensiwn	*27*	0
0	**Ymrwymiadau Tymor Hir**		**0**
1,113	**Asedau Net**		**20,598**
(1,113)	Reserfau Defnyddiadwy		(12,073)
0	Reserfau na ellir eu defnyddio	*17*	(8,525)
(1,113)	**Cyfanswm Reserfau**		**(20,598)**

DATGANIAD LLIF ARIAN

Dengys y Datganiad Llif Arian newidiadau mewn arian a chywerthoedd arian y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn ystod y cyfnod adrodd. Trwy rannu'r llif arian yn weithgareddau gweithredu buddsoddi ac ariannu, dengys y datganiad sut mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cynhyrchu a defnyddio arian a chywerthoedd arian. Mae cyfanswm y llif arian net o weithgareddau gweithredu yn ddangosydd allweddol o faint o weithgareddau'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig a ariennir trwy incwm grant neu gan dderbynyddion y gwasanaethau a ddarperir gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Mae'r Gweithgareddau Buddsoddi yn cynrychioli'r all-lif arian a wnaed am adnoddau y bwriedir eu defnyddio i gyfrannu tuag at ddarpariad gwasanaethau'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn y dyfodol.

2024/25 £'000		*Nodyn*	2025/26 £'000
(220)	(Gwarged)/Diffyg Net ar Ddarparu Gwasanaethau		(11,653)
(354)	Addasiadau i'r gwarged neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaethau am symudiadau anariannol	*18a*	3,851
0	Addasiadau am eitemau cynwysedig yn y gwarged neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaethau sydd yn weithgareddau buddsoddi neu ariannu	*18b*	6,942
(574)	Llif Arian Net o Weithgareddau Gweithredu		(860)
0	Gweithgareddau Buddsoddi	*19*	34,000
0	Gweithgareddau Ariannu		0
(574)	(Cynnydd)/Lleihad net mewn arian a chywerthoedd arian		33,140
(852)	Arian a chywerthoedd arian ar ddechrau'r cyfnod adrodd	*15*	(1,426)
0	Addasiad Trosglwyddiad		(53,976)
(852)	Arian a chywerthoedd arian ar ddechrau'r cyfnod adrodd wedi'i ailddatgan		(55,402)
(1,426)	**Arian a chywerthoedd arian ar ddiwedd y cyfnod adrodd**	*13*	**(22,262)**

NODIADAU I'R CYFRIFON

NODYN 1 – POLISÏAU CYFRIFO

1.1 Egwyddorion Cyffredinol

Mae'r Datganiad o'r Cyfrifon yn crynhoi trafodion y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn y flwyddyn ariannol 2025/26 a'r sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn honno, sef 31 Mawrth 2026. Mae'r Rheoliadau Cyfrifo ac Archwilio (Cymru) 2014 (fel y'i diwygiwyd) yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig baratoi Datganiad o'r Cyfrifon yn flynyddol, a hynny yn unol ag arferion cyfrifo cywir. Mae'r arferion hyn wedi eu cynnwys yn bennaf yn y *Cod Ymarfer ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2025/26* ac yn cael eu cefnogi gan Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (SAARh).

Confensiwn cost hanesyddol yw'r egwyddor cyfrifo sydd wedi ei fabwysiadu yn y Datganiad o'r Cyfrifon. Mae'r cyfrifon wedi eu paratoi ar sail busnes gweithredol.

Ar 1 Ebrill 2025, trosglwyddwyd y Cynllun Twf, ei chyllid a'r Swyddfa Rheoli Portffolio o Gyd-Bwyllgor Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru i Gyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd (CBC). Trosglwyddwyd y Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol hefyd o Gyngor Gwynedd i'r CBC ar yr un dyddiad. Trosglwyddwyd yr asedau, ymrwymiadau a chronfeydd wrth gefn ar eu gwerth cario a chymwyswyd egwyddorion cyfrifyddu amsugno. Felly, mae'r ffigurau cymharol ar gyfer 2024/25 yn cynnwys y CBC cyn trosglwyddo'r Cynllun Twf a'r Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol.

Natur gyfyngedig sydd i drafodion y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ac felly gweler isod y polisïau perthnasol yn unig.

1.2 Croniadau Incwm a Gwariant

Cyfrifir am weithgareddau yn y flwyddyn maent yn digwydd, nid pan wneir neu derbynnir taliadau arian parod.

- Bydd y refeniw o gytundebau gyda derbynwyr gwasanaeth, boed am wasanaeth neu nwyddau, yn cael ei adnabod pan fydd y gwasanaeth neu'r nwyddau yn cael eu trosglwyddo i dderbynnydd y gwasanaeth yn unol â rhwymedigaethau perfformiad y cytundeb.
- Bydd cyflenwadau yn cael eu trin fel gwariant fel maent yn cael eu treulio – pan fydd bwlch rhwng y dyddiad mae'r cyflenwadau wedi eu derbyn a'u treulio, byddant yn cael eu dal fel stoc ar y Fantolen.
- Bydd treuliau, mewn cysylltiad â'r gwasanaeth a dderbyniwyd (gan gynnwys gwasanaeth gan weithwyr cyflogedig) yn cael eu cofnodi fel gwariant pan fydd y gwasanaeth wedi ei dderbyn yn hytrach na pan fydd y taliad yn cael ei wneud.
- Ble mae refeniw a gwariant wedi eu hadnabod ond nid yw'r arian wedi ei dderbyn neu ei dalu, bydd rhaid creu dyledwr neu gredydwr am y symiau perthnasol ar y Fantolen. Ble mae tebygolrwydd o beidio casglu'r ddyled, bydd rhaid lleihau gwerth y dyledion a chodi tâl ar y cyfrif refeniw am yr incwm sydd yn annhebygol o gael ei gasglu.

1.3 Arian a Chywerthoedd Arian

Caiff unrhyw fuddsoddiadau tymor byr sydd gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, y mae modd eu troi'n arian yn rhwydd, a gyda risg isel o newid yn eu gwerth, eu categoreiddio fel cywerthoedd arian a'u cynnwys fel Arian a Chywerthoedd Arian ar y Fantolen. Adnau tymor byr gyda sefydliadau ariannol sydd ar gael ar unwaith ar ddyddiad y Fantolen yw'r buddsoddiadau a gynhwysir yn y diffiniad hwn.

1.4 Buddiannau Gweithwyr

1.4.1 Buddion sy'n Daladwy yn Ystod Cyflogaeth

Buddion tymor byr yw'r rhai hynny sydd yn ddyledus o fewn 12 mis i ddiwedd y flwyddyn. Maent yn cynnwys buddion megis cyflogau, tâl gwyliau a thâl salwch i weithwyr cyfredol ac maent yn cael eu hadnabod fel cost am wasanaethau yn y flwyddyn y mae'r gweithiwr yn gwasanaethu'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Gwneir croniad ar gyfer cost hawl gwyliau (neu unrhyw amser i ffwrdd o'r gwaith e.e. amser wedi ei gronni) sydd yn ddyledus i'r gweithwyr ond sydd heb ei gymryd cyn diwedd y flwyddyn ac yn cael ei gario drosodd i'r flwyddyn ariannol nesaf. Mae cost y croniad yn mynd yn erbyn Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau, ond wedyn yn cael ei wrth-droi drwy'r Datganiad o'r symudiad mewn Reserfau i'r cyfrif absenoldebau cronedig fel bod cost y buddion gwyliau yn mynd yn erbyn y flwyddyn ariannol y cymerir y gwyliau.

NODYN 1 – POLISÏAU CYFRIFO (parhad)

1.4.2 Buddion Terfynu Cyflogaeth

Mae buddion terfynu cyflogaeth yn daladwy o ganlyniad i benderfyniad y Cyd-Bwyllgor Corfforedig i derfynu cyflogaeth swyddog cyn y dyddiad ymddeol arferol neu o ganlyniad i benderfyniad y swyddog i dderbyn diswyddiad yn wirfoddol ac fe'u ôir ar sail addasiad croniad yn erbyn y gwasanaeth yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr un ai pan na all y Cyd-Bwyllgor Corfforedig dynnu'r cynnig o'r buddion hynny yn ôl neu pan fo'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cydnabod cost o ail-strwythuro, pa un bynnag sydd gyntaf.

Pan fo buddion terfynu cyflogaeth yn cynnwys ychwanegiadau i bensiynau, mae'r ddarpariaeth statudol yn golygu y dylai'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig dderbyn y gost sydd yn daladwy gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig i'r gronfa bensiwn neu i'r pensiynwr yn y flwyddyn, yn hytrach na'r swm sydd wedi ei gyfrifo yn unol â'r safonau cyfrifeg perthnasol. Yn y Datganiad o'r Symudiad mewn Reserfau mae angen neilltuo symiau i ac o'r Reserf Pensiynau er mwyn diddymu'r credydau a'r debydau damcaniaethol am fuddion terfynu pensiynau ychwanegol a rhoi debydau am yr arian a dalwyd i'r Gronfa Bensiwn a'r pensiynwyr ac unrhyw symiau taladwy ond sydd heb eu talu at ddiwedd y flwyddyn yn eu lle.

1.4.3 Buddion Ôl-gyflogaeth

Mae gweithwyr y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn aelodau o un cynllun pensiwn:

- Y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, a weinyddir gan Gronfa Bensiwn Gwynedd yng Nghyngor Gwynedd.

Mae'r cynllun yn darparu buddion diffiniedig i'w haelodau (pensiynau a lymp-symiau) sydd wedi eu hennill yn ystod eu hamser gyda'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig.

1.4.4 Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol

Mae gan bob aelod arall o'r staff, yn amodol ar rai meini prawf, yr hawl i fod yn aelod o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol. Mae'r costau pensiwn a godir ar gyfrifon y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ar gyfer y dosbarth yma o weithwyr yn cael eu pennu gan weinyddwyr y gronfa ac yn cynrychioli cyfran sefydlog o gyfraniad y gweithwyr i'r cynllun.

Mae'r Cynllun Llywodraeth Leol yn cael ei drin fel cynllun budd diffiniedig.

Mae ymrwymiadau Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd i'w priodoli i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cael eu cynnwys yn y Fantolen ar sail actiwaraidd drwy'r dull rhagamcanu unedau h.y. asesiad o daliadau fydd yn cael eu gwneud yn y dyfodol mewn perthynas â buddion ymddeol a enillwyd hyd yn hyn gan y gweithwyr, yn seiliedig ar gyfradd marwolaeth, cyfradd trosiant gweithwyr a.y.b. yn ogystal â thafluniad enillion ar gyfer gweithwyr cyfredol.

Gostyngir yr ymrwymiadau i'w gwerth ar sail prisiau cyfredol gan ddefnyddio graddfa ddisgownt o 6.35% wedi ei gyfrifo fel cyfartaledd cymhwysol 'spot yields' ar fondiau corfforaethol o werth AA.

Mae asedau Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd i'w priodoli i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cael eu cynnwys yn y Fantolen ar sail gwerth teg a benderfynir gan Actiwari'r Gronfa.

Pan fydd y cyfrifiad yn arwain at ased net ar gyfer y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, rhaid cydnabod yr ased net ar isaf yr ased net hwnnw a'r nedfwd asedau, sy'n cael ei gyfrifo fel gwerth net presennol o gostau gwasanaeth yn y dyfodol llai gwerth net presennol cyfraniadau yn y dyfodol dros hyd oes waith yn y dyfodol. Lle mai'r nenfwd yw'r isaf, bydd angen addasiad sy'n cael ei gynnwys fel ailfesuriad.

Dadansoddir y newid yn ymrwymiad net pensiynau i'r cydrannau canlynol:

Cost gwasanaeth yn cynnwys:

- Cost gwasanaeth cyfredol – y cynnydd mewn ymrwymiadau o ganlyniad i flynyddoedd o wasanaeth a enillwyd eleni - dyrennir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr i'r gwasanaeth.
- Cost gwasanaeth y gorffennol – mae'r cynnydd mewn ymrwymiadau yn deillio o benderfyniadau yn y flwyddyn gyfredol ble mae eu heffaith yn gysylltiedig â'r blynyddoedd o wasanaeth a enillwyd mewn blynyddoedd cynharach – mae'n cael ei ddebydu i'r Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaeth yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel rhan o Gostau heb eu Dosrannu.

NODYN 1 – POLISÏAU CYFRIFO (parhad)

- Llog net ar yr ymrwymiad/(ased) buddion diffiniedig net, h.y. y gost llog net i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig - y newid yn ystod y cyfnod yn yr ymrwymiad/(ased) buddion diffiniedig net sy'n codi o dreigliad amser sy'n mynd yn erbyn llinell Gwariant ac Incwm Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr - mae hyn yn cael ei gyfrifo ar sail gweithredu'r gyfradd ddisgownt sy'n cael ei ddefnyddio i fesur yr ymrwymiad buddion a ddiffinnir ar gychwyn y cyfnod i'r ymrwymiad/(ased) buddion diffiniedig net ar gychwyn y cyfnod - gan gymryd i ystyriaeth unrhyw newidiadau yn yr ymrwymiad/(ased) buddion diffiniedig net yn ystod y cyfnod o ganlyniad i gyfraniadau a thaliadau budd.

Ailfesuriadau yn cynnwys:

- Enillion ar asedau'r Cynllun - gan eithrio symiau sy'n gynwysedig yn llog net ar yr ymrwymiad/(ased) buddion diffiniedig net - yn cael eu debydu i'r Reserf Pensiynau fel Incwm a Gwariant Ariannu Cynhwysfawr Arall.
- Enillion a cholledion actiwaraidd - newidiadau i'r ymrwymiad pensiwn net oherwydd nad yw'r digwyddiadau yn cyd-fynd â'r rhagdybiaethau a wnaethpwyd yn y prisiad actiwaraidd diwethaf neu am nad yw'r Actiwari wedi diweddaru ei ragdybiaethau - yn cael eu debydu i'r Reserf Pensiwn fel Incwm a Gwariant Ariannu Cynhwysfawr Arall.
- Addasiad nenfwd asedau - yn lleihau i'r nenfwd asedau wedi'i gyfrifo os yw hyn yn is na'r sefyllfa ased.
- Cyfraniadau a delir i Gronfa Bensiwn Gwynedd - arian a delir fel cyfraniadau'r cyflogwr i'r Gronfa Bensiwn ar gyfer setliad ymrwymiadau; sydd ddim yn cael eu cyfrifo fel traul.

Gyda buddion ymddeol, mae'n ofynnol, yn unol â darpariaethau statudol, i'r Gronfa Gyffredinol dderbyn cost y swm sy'n daladwy gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig i'r Gronfa Bensiwn neu'n uniongyrchol i'r pensiynwyr yn ystod y flwyddyn, yn hytrach na'r swm a gyfrifir yn ôl y safonau cyfrifeg perthnasol. Yn y Datganiad o'r Symudiadau mewn Reserfau, mae hyn yn golygu bod angen neilltuo arian i neu allan o'r Reserf Pensiwn er mwyn diddymu'r credydau a'r debydau damcaniaethol ar gyfer buddion ymddeol a rhoi'r debydau am arian a dalwyd i'r Gronfa Bensiwn a phensiynwyr ac unrhyw symiau sy'n daladwy ond sydd heb eu talu at ddiwedd y flwyddyn. Mae'r balans sydd yn deillio o hyn yn y Reserf Pensiwn yn fesur o effaith i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig o orfod trin buddion ymddeol ar sail llif arian yn hytrach na thros y cyfnod y mae'r gweithwyr yn derbyn y budd.

Mae'r Safon Cyfrifeg Rhyngwladol (SCRh) 19 yn rheoli sut y dylid trin a datgelu'r ymrwymiadau tymor hir sy'n bodoli mewn perthynas â chostau pensiwn. Mae'n ofynnol i gynghorau lleol (yn cynnwys Cyd-Bwyllgorau Corfforedig) Cymru a Lloegr baratoi eu datganiadau ariannol yn unol â gofynion SCRh 19.

1.4.5 Buddion Dewisol

Mae gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig hefyd bwerau cyfyngedig i wneud dyfarniadau dewisol mewn achosion o ymddeoliadau cynnar. Bydd unrhyw ymrwymiadau sydd yn deillio o ddyfarniad o'r fath i unrhyw aelod o staff yn cael eu cronni yn y flwyddyn y cymerwyd y penderfyniad i wneud y dyfarniad gan ddefnyddio'r un polisïau â'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol i gyfrifo amdanynt.

1.5 Digwyddiadau Wedi'r Cyfnod Adrodd

Digwyddiadau ôl-fantolen yw'r digwyddiadau hynny, ffafriol ac anffafriol, sy'n digwydd rhwng diwedd y cyfnod adrodd a'r dyddiad pan awdurdodir cyhoeddiad y Datganiad o'r Cyfrifon. Gellir adnabod dau fath o ddigwyddiad:

- y rhai hynny sy'n darparu tystiolaeth o amgylchiadau a oedd yn bodoli ar ddiwedd y cyfnod adrodd – caiff y Datganiad o'r Cyfrifon ei addasu i adlewyrchu digwyddiadau o'r fath; a
- y rhai hynny sy'n dynodi amgylchiadau a gododd ar ôl y cyfnod adrodd – ni chaiff y Datganiad o'r Cyfrifon ei addasu i adlewyrchu digwyddiadau o'r fath, ond os ystyrir y byddai'n cael effaith faterol, yna byddai natur y digwyddiadau ynghyd ag amcangyfrif o'r effaith ariannol yn cael ei ddatgelu yn y nodiadau.

Nid yw unrhyw ddigwyddiadau sy'n digwydd wedi'r dyddiad awdurdodi cyhoeddiad yn cael eu hadlewyrchu yn y Datganiad o'r Cyfrifon.

1.6 Addasiadau Cyfnod Blaenorol, newidiadau i Bolisïau Cyfrifo, Amcangyfrifon a Gwallau

Gall yr angen i wneud addasiadau cyfnod blaenorol godi o ganlyniad i newid mewn polisïau cyfrifo neu i gywiro gwall sylweddol. Cyfrifir am newidiadau mewn amcangyfrifon cyfrifeg yn rhagolygol, h.y. yn y flwyddyn gyfredol a'r blynyddoedd i ddod a effeithir gan y newid, ac felly ni wneir addasiad cyfnod blaenorol.

NODYN 1 – POLISÏAU CYFRIFO (parhad)

Yr unig dro y gwneir newidiadau i bolisïau cyfrifo yw pan mae'n ofynnol gan ymarferion cyfrifo priodol neu fod y newid yn darparu gwybodaeth fwy dibynadwy neu berthnasol am effaith trafodion, digwyddiadau eraill ac amodau ar sefyllfa ariannol neu berfformiad ariannol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig . Pan wneir newid, cyfrifir amdano yn ôl-weithredol (oni bai nad yw'n faterol neu y nodir yn wahanol) trwy addasu balans agoriadol a ffigyrau cymharol y cyfnod blaenorol fel pe bai'r polisi wedi bodoli erioed.

Caiff gwallau materol a ddarganfyddir mewn ffigyrau cyfnodau blaenorol eu cywiro'n ôl-weithredol trwy addasu balans agoriadol a ffigyrau cymharol y cyfnod blaenorol.

1.7 Offerynnau Ariannol

Ymrwymiadau Ariannol
Cydnabyddir ymrwymiadau ariannol ar y Fantolen pan ddaw'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn rhan o gytundeb i ddarparu offerynnau ariannol. Maent yn cael eu mesur ar eu gwerth teg yn y lle cyntaf ac yn cael eu cario ar eu cost amorteiddiedig.

Nid oes gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig fenthyciadau ar hyn o bryd.

Asedau Ariannol
Dosbarthir asedau ariannol yn unol â dull dosbarthu a mesur sy'n adlewyrchu'r model busnes ar gyfer dal yr asedau ariannol a'u nodweddion llif arian. Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn dal asedau ariannol wedi eu mesur ar:

- gost amorteiddiedig, a
- gwerth teg drwy elw a cholled

Model busnes y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yw i ddal buddsoddiadau i gasglu llif arian cytundebol. Mae offerynnau ariannol felly yn cael eu dosbarthu fel cost amorteiddiedig, ag eithrio rheiny nad yw eu taliadau cytundebol yn daliad o brifswm a llog yn unig (h.y. ble nad yw llif arian ar ffurf offeryn dyled sylfaenol).

Asedau Ariannol wedi eu Mesur ar Gost Amorteiddiedig
Cydnabyddir asedau ariannol ar y Fantolen pan ddaw'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn rhan o gytundeb i ddarparu offerynnau ariannol. Maent yn cael eu mesur ar eu gwerth teg yn y lle cyntaf ac yn cael eu cario ar eu cost amorteiddiedig. Bydd credyd blynyddol i linell Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr am y llog a dderbynnir yn seiliedig ar werth cario yr ased wedi ei luosi gyda chyfradd llog effeithiol yr offeryn. Ar gyfer y rhan fwyaf o'r asedau sydd gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, golyga hyn mai'r swm a gyflwynir yn y Fantolen yw'r prifswm derbyniadwy sydd yn weddill (yn ogystal â'r llog cronedig) gyda'r llog sy'n dderbyniadwy am y flwyddyn yn unol â chytundeb y benthyciad yn cael ei gredydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Bydd unrhyw enillion a cholledion sydd yn codi wrth ddad-gydnabod ased yn cael eu credydu neu eu debydu i'r llinell Gwariant ac Incwm Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Model Colled Credyd Disgwyliedig
Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cydnabod colledion credyd disgwyliedig ar ei holl asedau ariannol a ddelir ar gostau wedi'u hamorteiddio, un ai ar sail 12 mis neu oes. Dim ond colledion oes a gydnabyddir ar gyfer symiau masnach derbyniadwy a ddelir gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Cyfrifir colledion amhariad i adlewyrchu'r posibilrwydd na fydd y llif arian yn digwydd yn y dyfodol o ganlyniad i'r benthyciwr yn diffygdalu ei ymrwymiad.

Asedau Ariannol wedi eu Mesur ar Werth Teg Drwy Elw a Cholled
Cydnabyddir asedau ariannol sydd wedi eu mesur ar werth teg drwy elw a cholled ar y Fantolen pan ddaw'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn rhan o gytundeb i ddarparu offerynnau ariannol. Maent yn cael eu mesur ar eu gwerth teg yn y lle cyntaf a'u cario ar werth teg. Cydnabyddir enillion a cholledion gwerth teg wrth iddynt gyrraedd y Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau.

NODYN 1 – POLISÏAU CYFRIFO (parhad)

Mesuriad Gwerth Teg o Asedau Ariannol

Gwerth teg ased yw'r pris a fyddai'n cael ei dderbyn i werthu ased mewn trafodiad trefnus rhwng cyfranogwyr y farchnad ar y dyddiad mesur. Mae mesuriad gwerth teg asedau ariannol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn seiliedig ar y technegau canlynol:

- Offerynnau sydd â phris marchnad wedi ei ddyfynnu – pris y farchnad.
- Offerynnau eraill gyda thaliadau sefydlog a phendant – dadansoddiad llif arian gostyngol.

Mae'r mewnbynnau i'r technegau mesur wedi eu categoreiddio yn unol â'r tri lefel isod;

- Mewnbwn Lefel 1 – prisiau a ddyfynnwyd (heb eu haddasu) mewn marchnadoedd actif am asedau yr un fath y gall y Cyd-Bwyllgor Corfforedig gael mynediad atynt ar y dyddiad mesur.
- Mewnbwn Lefel 2 – mewnbwn heblaw am brisiau a ddyfynnwyd sy'n gynwysedig o fewn Lefel 1 sy'n weladwy ar gyfer yr ased, naill ai'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol.
- Mewnbwn Lefel 3 – mewnbwn anweladwy i'r ased.

Bydd unrhyw enillion a cholledion sydd yn codi wrth ddad-gydnabod ased yn cael eu credydu neu eu debydu i'r llinell Gwariant ac Incwm Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

1.8 Grantiau'r Llywodraeth a Chyfraniadau Eraill

Mae grantiau a chyfraniadau sy'n ymwneud â gwariant cyfalaf a refeniw yn cael eu cyfrifo ar sail groniadol, ac yn cael eu cydnabod ar unwaith fel incwm i'r gwasanaeth perthnasol o fewn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, oni bai bod amod ynghlwm wrth y grant neu gyfraniad nad yw'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi ei fodloni.

Oherwydd gofynion y gyfundrefn rheoli cyfalaf i ariannu gwariant cyfalaf fel rhan o'r Gofyn Cyllido Cyfalaf, nid yw'r grantiau a chyfraniadau sy'n ariannu gwariant cyfalaf sydd wedi eu credydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn wir incwm. Felly, mae'r Cyd-bwyllgor Corfforedig yn cyfrifo'r symiau hyn fel a ganlyn:

- Os yw grant neu gyfraniad cyfalaf wedi ei dderbyn, a bod amodau'n parhau heb eu bodloni ar ddyddiad y Fantolen, yna caiff y grant ei gydnabod fel Derbyniadau Grantiau Cyfalaf o flaen llaw ar y Fantolen. Unwaith mae'r amod wedi ei fodloni, yna caiff y grant neu gyfraniad ei drosglwyddo i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.
- Os yw grant neu gyfraniad cyfalaf wedi ei adnabod fel incwm yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, a bod y gwariant sydd i'w ariannu o'r grant neu gyfraniad hwnnw wedi ei wneud ar ddyddiad y fantolen, yna caiff y grant neu gyfraniad ei drosglwyddo o'r Gronfa Gyffredinol i'r Cyfrif Addasiadau Cyfalaf, i adlewyrchu dyrannu adnoddau cyfalaf i ariannu gwariant. Adroddir y trosglwyddiad hwn yn y Datganiad o'r Symudiad mewn Reserfau.

1.9 Gorbenion a Chostau Gwasanaethau Cefnogol

Mae'r taliadau am wasanaethau a ddarperir gan Adrannau Canolog Cefnogol o fewn Cyngor Gwynedd yn seiliedig ar gyfuniad o brisiau a bennir ymlaen llaw ac amser y staff a gofnodir.

1.10 Reserfau

Mae reserfau penodol yn cael eu creu ar gyfer rhoi symiau o'r neilltu ar gyfer cynlluniau gwario'r dyfodol. Mae hyn yn cael ei wneud drwy drosglwyddiadau allan o'r Balans Gronfa Gyffredinol yn y Datganiad o'r Symudiad mewn Reserfau. Cedwir rhai reserfau eraill sef 'reserfau na ellir eu defnyddio', i bwrpasau technegol o reoli'r prosesau cyfrifo ar gyfer asedau anghyfredol a buddion gweithwyr. Nid yw'r rhain yn cynrychioli adnoddau defnyddiadwy y Cyd-Bwyllgor Corfforedig.

1.11 Gwariant Refeniw wedi ei Ariannu o Gyfalaf Drwy Statud

Mae deddfwriaeth yn caniatáu categoreiddio peth gwariant fel cyfalaf i bwrpas ariannu er nad yw'n creu ased sydd yn cael ei gario ar y Fantolen. Bwriad hyn yw galluogi'r gwariant i gael ei ariannu o adnoddau cyfalaf yn hytrach nag ei roi yn erbyn y Gronfa Gyffredinol. Defnyddir cost hanesyddol fel sail prisio ar gyfer y math yma o wariant ac ysgrifennir hwn i lawr o fewn blwyddyn.

1.12 Treth ar Werth

Dim ond mewn sefyllfa ble nad oes modd adennill TAW y cynhwysir TAW neu y caiff ei ddangos fel cost 'TAW anadferadwy' mewn gwariant cyfalaf a refeniw. Gan nad yw'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi cofrestru ar gyfer TAW, mae'r TAW yn cael ei adennill drwy TAW126.

NODYN 1 – POLISÏAU CYFRIFO (parhad)

1.13 Dyledwyr a Chredydwyr

Cedwir Cyfrifon y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ar sail cronni yn unol â'r Cod Ymarfer Cyfrifeg. Mae'r cyfrifon yn adlewyrchu gwir wariant ac incwm sy'n berthnasol i'r flwyddyn dan sylw, boed y taliadau a'r derbyniadau wedi cael eu talu neu eu derbyn yn y flwyddyn.

1.14 Contractau Tymor Hir

Mae contractau tymor hir yn cael eu cyfrifo ar sail o godi'r gwarged neu'r diffyg ar y Ddarpariaeth o Wasanaethau gyda'r ystyriaeth yn cael ei ddyrannu i'r rhwymedigaethau perfformiad bodlonwyd ar sail y nwyddau neu'r gwasanaethau a drosglwyddwyd i dderbynnydd y gwasanaeth yn ystod y flwyddyn ariannol.

1.15 Gweithrediadau ar y Cyd

Mae gweithrediadau ar y cyd yn drefniant ble mae gan y partïon sydd â chydreolaeth yr hawl i'r asedau a'r oblygiadau o'r ymrwymiadau sy'n gysylltiedig â'r trefniadau. Mae'r gweithgareddau y mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi ymgymryd â hwy ar y cyd â gweithredwyr eraill yn cynnwys defnyddio asedau ac adnoddau'r cyd-weithredwyr. Mewn perthynas â'i ddiddordeb mewn trefniant gweithred ar y cyd, mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig fel gweithredwr ar y cyd yn cydnabod ei gyfran o'r asedau, ymrwymiadau, refeniw a gwariant.

NODYN 2 – NEWID MEWN POLISI CYFRIFO

Mae polisïau cyfrifo presennol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi eu haddasu i adlewyrchu'r cyfarwyddiadau yn Cod Ymarfer CIPFA ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2025/26.

NODYN 3 – ADDASIAD CYFNOD BLAENOROL

Nid oes unrhyw addasiadau cyfnod blaenorol, fodd bynnag, mae'n ofynnol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig am y tro cyntaf yn 2025/26 baratoi Datganiad o'r Cyfrifon yn unol â'r Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 (fel y'i diwygiwyd) oherwydd trosglwyddiad Cynllun Twf Gogledd Cymru ar 1 Ebrill 2025. Felly, mae Ffurflen Flynyddol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ar gyfer 2024/25 wedi'i throsi i'r fformat priodol ar gyfer y Datganiad o'r Cyfrifon.

Dangosir balansau Cynllun Twf Gogledd Cymru a'r Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol ar 31 Mawrth 2026 isod a dyma'r sail a ddefnyddiwyd ar gyfer y trosglwyddiad i Gyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd:

	Cynllun Twf	**Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol**	**Cyfanswm**
	£'000	**£'000**	**£'000**
Dyledwyr Tymor Hir	2	0	2
Asedau Tymor Hir	**2**	**0**	**2**
Dyledwyr Tymor Byr	133	0	133
Arian a Chywerthoedd Arian	53,716	260	53,976
Asedau Cyfredol	**53,849**	**260**	**54,109**
Credydwyr Tymor Byr	(4,540)	(9)	(4,549)
Derbyniadau Grantiau Cyfalaf a Refeniw o Flaen Llaw	(30,787)	0	(30,787)
Ymrwymiadau Cyfredol	**(35,327)**	**(9)**	**(35,336)**
Derbyniadau Grantiau Cyfalaf a Refeniw o Flaen Llaw	(10,793)	0	(10,793)
Ymrwymiad Pensiwn	0	0	0
Ymrwymiadau Tymor Hir	**(10,793)**	**0**	**(10,793)**
Asedau Net	**7,731**	**251**	**7,982**
Reserfau Defnyddiadwy	(7,773)	(251)	(8,024)
Reserfau na ellir eu defnyddio	42	0	42
Cyfanswm Reserfau	**(7,731)**	**(251)**	**(7,982)**

Dangosir y balansau perthnasol fel 'Addasiad Trosglwyddiad' mewn datganiadau a nodiadau sy'n dangos y symudiad mewn balansau er mwyn darparu sefyllfa agoriadol newydd Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd ar 1 Ebrill 2025.

NODYN 4 – SAFONAU CYFRIFEG SYDD WEDI EU CYHOEDDI OND HEB EU MABWYSIADU ETO

Mae'r Cod Ymarfer CIPFA ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig yn gofyn i effaith ddisgwyliedig unrhyw safonau cyfrifeg sydd wedi eu cyhoeddi ond heb eu mabwysiadu eto gael ei datgan. Mae hyn yn berthnasol i'r ymarferion newydd neu ddiwygiedig canlynol o fewn Cod 2026/27:

- Diwygiadau i SAA 102 Y Safon Adrodd Ariannol sy'n gymwys yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon (Diwygiadau i Asedau Treftadaeth) a gyhoeddwyd ym Mawrth 2024.
- Diwygiadau i Ddosbarthu a Mesur Offerynnau Ariannol (Diwygiadau i SAARh 9 ac SAARh 7) a gyhoeddwyd ym Mai 2024.
- Gwelliannau Blynyddol i Safonau Cyfrifyddu SAARh – Cyfrol 11 a gyhoeddwyd yng Ngorffennaf 2024.
- Contractau sy'n Cyfeirio at Drydan Dibynnol ar Natur (Diwygiadau i SAARh 9 ac SAARh 7) a gyhoeddwyd yn Rhagfyr 2024.

Mae'n ofynnol fod y Cod yn weithredol o 1 Ebrill 2026 ac felly nid oes unrhyw effaith ar Ddatganiad o'r Cyfrifon 2025/26. Ni ddisgwylir y bydd yr eitemau eraill uchod yn cael effaith sylweddol ar y wybodaeth a ddarperir yn natganiadau ariannol 2026/27.

NODYN 5 - BARN ALLWEDDOL WRTH DDEFNYDDIO'R POLISÏAU CYFRIFO

Wrth weithredu'r polisïau cyfrifo a restrir yn Nodyn 1, mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi gorfod barnu, gwneud amcangyfrifon a thybiaethau ynghylch trafodion cymhleth, rhai sy'n cynnwys ansicrwydd am ddigwyddiadau i'r dyfodol a symiau'r asedau ac ymrwymiadau i'w cario, nad yw'n amlwg o ffynonellau eraill.

Mae'r farn, amcangyfrifon a thybiaethau cysylltiol a wnaed wedi eu selio ar arferion cyfredol priodol, profiad hanesyddol a ffactorau eraill sy'n cynnwys tybiaethau a thafluniadau hanesyddol, cyfredol a rhagamcanion i'r dyfodol, asesiadau proffesiynol, tueddiadau cyfredol a ffactorau lleol a ystyrir yn berthnasol.

Gwneir pob ymdrech i ddod o hyd i, ac i ddefnyddio'r holl wybodaeth berthnasol wrth asesu a phennu'r sefyllfa, sy'n hynod allweddol wrth ystyried materion megis prisiad yr Actiwari o asedau ac ymrwymiadau'r gronfa bensiwn, reserfau a glustnodwyd, benthyciadau tymor hir a gwariant refeniw wedi ei ariannu o gyfalaf drwy statud. Fodd bynnag, gan nad oes modd pennu'r materion hyn i sicrwydd, gall y gwir ganlyniadau amrywio o'r amcangyfrifon. Mae'r amcangyfrifon a thybiaethau gwaelodol yn cael eu hadolygu'n gyson.

NODYN 6 - TYBIAETHAU WEDI EU GWNEUD AM Y DYFODOL A FFYNONELLAU ERAILL O AMCANGYFRIF ANSICR

Mae'r Datganiad o'r Cyfrifon yn cynnwys ffigyrau wedi eu hamcangyfrif yn seiliedig ar dybiaethau wedi eu gwneud gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig am y dyfodol neu sydd yn ansicr fel arall. Mae'r amcangyfrifon wedi eu seilio ar brofiad hanesyddol, tueddiadau cyfredol a ffactorau perthnasol eraill. Fodd bynnag, gan na ellir pennu rhai balansau yn bendant, gall y canlyniadau terfynol fod yn wahanol i'r tybiaethau ac amcangyfrifon.

Mae'r eitem ganlynol ar Fantolen y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ar 31 Mawrth 2026 yn un a ystyrir gyda risg sylweddol (o ran sicrwydd y gwerth a amcangyfrifir) a allai arwain at gywiriadau arwyddocaol yn y flwyddyn ariannol sydd i ddod:

Eitem	Ansicrwydd	Effaith os yw canlyniadau gwir yn wahanol i dybiaethau
Ymrwymiad Pensiwn	Mae amcangyfrif yr ymrwymiad net i dalu pensiynau yn dibynnu ar nifer o ddyfarniadau cymhleth yn ymwneud â'r gyfradd ddisgowntio a ddefnyddir, y gyfradd y rhagwelir y bydd cyflogau'n cynyddu, newidiadau mewn oedrannau ymddeol, cyfraddau marwolaethau ac adenillion disgwyliedig ar asedau'r gronfa bensiwn. Mae cwmni o actiwariaid ymgynghori yn ymwneud â rhoi cyngor arbenigol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig am y rhagdybiaethau i'w defnyddio.	Mae effeithiau newidiadau mewn tybiaethau unigol ar ymrwymiad pensiwn net wedi'u nodi yn Nodyn 27.

NODYN 7 – EITEMAU MATEROL O INCWM A GWARIANT

Mae'r eitemau materol o incwm a gwariant yn cynnwys y canlynol:-

- £2,225k mewn llog derbyniadwy ac incwm tebyg (Nodyn 11)
- £902k mewn ardollau gan awdurdodau cyfansoddol (Nodyn 12)
- £18,199k mewn grantiau a chyfraniadau (Nodyn 24)
- £5,230k mewn Gwariant Refeniw wedi ei Ariannu o Gyfalaf drwy Statud (Nodyn 20)

NODYN 8 – NODYN I'R DADANSODDIAD GWARIANT AC ARIANNU

2025/26	**ADDASIADAU RHWNG SAIL CYFRIFO A SAIL ARIANNU**			
Addasiadau o'r Gronfa Gyffredinol i ddod i'r ffigyrau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	**Addasiadau i bwrpas Cyfalaf (i)**	**Gwahaniaeth Net i'r Addasiadau Pensiwn (ii)**	**Gwahaniaethau Eraill (iii)**	**Cyfanswm Addasiadau**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Cyd-Bwyllgor Corfforedig	0	(15)	8	(7)
Cynllunio Strategol	0	(1)	0	(1)
Trafnidiaeth Rhanbarthol	0	(1)	0	(1)
Cynllun Twf	(123)	(108)	(10)	(241)
Parth Buddsoddi	0	(4)	3	(1)
Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol	0	(16)	3	(13)
Cost Gwasanaethau	**(123)**	**(145)**	**4**	**(264)**
Gwariant ac Incwm Ariannu a Buddsoddi	417	(5)	0	412
Treth ac Incwm Grant Amhenodol	(8,865)	0	0	(8,865)
(Gwarged)/Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau	**(8,571)**	**(150)**	**4**	**(8,717)**

Nid oedd unrhyw addasiadau rhwng sail cyfrifo a sail ariannu yn 2024/25.

(i) Addasiadau i Bwrpas Cyfalaf

- Ar gyfer **Gwasanaethau**, mae'r golofn yma yn ychwanegu gwariant refeniw wedi ei ariannu o gyfalaf drwy statud.
- Ar gyfer **Gwariant ac Incwm Ariannu a Buddsoddi**, y costau statudol ar gyfer ariannu cyfalaf a chyfraniadau refeniw arall yn cael eu tynnu allan o incwm a gwariant arall gan na ellir codi amdanynt o dan drefn cyfrifo cyffredinol arferol. Mae'r llinell hon hefyd yn cydnabod addasiadau i'r Gronfa Gyffredinol ar gyfer lwfans colled ar fenthyciad cyfalaf.

(ii) Gwahaniaeth Net i'r Addasiadau Pensiwn

Newidiadau net ar gyfer dileu cyfraniadau pensiwn ac ychwanegiadau *Buddion Gweithwyr* SCRh 19 sy'n gysylltiedig â chostau ac incwm pensiwn:

- Ar gyfer **Gwasanaethau,** mae hyn yn cynrychioli hepgor y cyfraniadau pensiwn cyflogwr wnaed gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig fel y caniateir trwy statud a'u hamnewid gyda'r costau gwasanaeth cyfredol a'r costau gwasanaeth hanesyddol.
- Ar gyfer **Gwariant ac Incwm Ariannu a Buddsoddi,** y llog net ar y rhwymedigaeth budd diffiniedig sy'n gost yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

(iii) Gwahaniaethau Eraill

Mae gwahaniaethau eraill rhwng y swm sy'n cael ei ddebydu/credydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a'r symiau sy'n daladwy/derbyniadwy i gael eu cydnabod trwy statud:

- Ar gyfer **Gwasanaethau,** mae'r swm yn cynrychioli addasiad am groniad absenoldebau a enillwyd ond heb eu cymryd yn ystod y flwyddyn.

NODYN 9 - ADDASIADAU RHWNG SAIL CYFRIFO A SAIL ARIANNU DAN Y RHEOLIADAU

Mae'r nodyn hwn yn manylu ar yr addasiadau a wneir i gyfanswm yr incwm a gwariant cynhwysfawr a gydnabyddir gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn ystod y flwyddyn yn unol ag ymarferion cyfrifo priodol i'r adnoddau hynny a benodir gan ddarpariaethau statudol yn rhai sydd ar gael i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig i gwrdd â gwariant yn y dyfodol.

2025/26 **ADDASIADAU RHWNG SAIL CYFRIFO A SAIL ARIANNU DAN Y RHEOLIADAU**	**Reserf Defnyddiadwy Balans Cronfa Gyffredinol**	**Symudiad mewn Reserfau na ellir eu defnyddio**
	£'000	**£'000**
Addasiadau yn ymwneud â'r Cyfrif Addasiadau Cyfalaf		
Grantiau cyfalaf a chyfraniadau a ddefnyddiwyd	14,218	(14,218)
Gwariant Refeniw wedi ei ariannu o Gyfalaf drwy Statud	(5,230)	5,230
Gwariant cyfalaf a ariennir o falansau refeniw	(123)	123
Lwfansau colled ar fenthyciadau cyfalaf	(294)	294
Addasiadau yn ymwneud â'r Gronfa Bensiwn:		
Gwrthdroi eitemau yn ymwneud â budd-dal ymddeol wedi eu debydu/ credydu yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (Nodyn 27)	(128)	128
Cyfraniadau pensiwn y Cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sydd yn daladwy yn y flwyddyn	278	(278)
Addasiadau yn bennaf ymwneud â'r Cyfrif Absenoldeb Cronedig		
Gwahaniaeth rhwng taliadau swyddogion sydd wedi ei gynnwys yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail croniadau a'r taliadau swyddogion yn y flwyddyn yn unol â gofynion statudol	(4)	4
Cyfanswm Addasiadau	**8,717**	**(8,717)**

Nid oedd unrhyw addasiadau rhwng sail cyfrifo a sail ariannu yn 2024/25.

NODYN 10 – TROSGLWYDDIAD I/O RESERFAU A GLUSTNODWYD

Mae'r nodyn isod yn amlygu'r swm a neilltuwyd o'r Gronfa Gyffredinol mewn reserfau a glustnodwyd er mwyn darparu cyllid ar gyfer cynlluniau gwario'r dyfodol, gyda chynnydd net o £1,869k.

Nodyn	2025/26	Balans 31 Mawrth 2025 £'000	Addasiad Trosglwyddiad £'000	Balans 1 Ebrill 2025 £'000	Trosglwyddiadau rhwng cronfeydd £'000	mewn £'000	allan £'000	Balans 31 Mawrth 2026 £'000
10.1	CBC	(1,113)	0	(1,113)	0	(21)	565	**(569)**
10.2	Cynllun Twf - Cronfa Wrth Gefn a Glustnodwyd	0	(211)	(211)	0	0	0	**(211)**
10.3	Cynllun Twf - Cronfa Prosiectau	0	(29)	(29)	0	(123)	0	**(152)**
10.4	Cynllun Twf - Cronfa Llog	0	(4,733)	(4,733)	0	(331)	0	**(5,064)**
10.5	Cynllun Twf - Cronfa Adnoddau	0	(2,800)	(2,800)	0	(1,636)	79	**(4,357)**
10.6	Cynllun Twf - Cyfrif Dal Llog	0	0	0	0	(307)	0	**(307)**
10.7	Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol	0	(251)	(251)	0	(95)	0	**(346)**
	Cyfanswm	**(1,113)**	**(8,024)**	**(9,137)**	**0**	**(2,513)**	**644**	**(11,006)**

10.1 CBC - i gefnogi cyllidebau'r blynyddoedd i ddod ar gyfer swyddogaethau'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig, Trafnidiaeth Rhanbarthol a Chynllunio Strategol.

10.2 Cynllun Twf - Cronfa Wrth Gefn a Glustnodwyd - i gefnogi cyllidebau'r blynyddoedd i ddod a strwythur staffio y Swyddfa Rheoli Portffolio.

10.3 Cynllun Twf - Cronfa Prosiectau - i ariannu gwariant sydd yn cefnogi cyflawni blaenoriaethau'r Fframwaith Economaidd Rhanbarthol.

10.4 Cynllun Twf Cronfa Llog - i ariannu cost benthyca yn y dyfodol.

10.5 Cynllun Twf - Cronfa Adnoddau - i ariannu gofynion y llywodraeth, costau datblygu prosiectau a chadw capasiti y Swyddfa Rheoli Portffolio.

10.6 Cynllun Twf - Cyfrif Dal Llog - i ddal llog sydd wedi cronni ar fenthyciadau sy'n daladwy yn y tymor hir.

10.7 Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol - i gefnogi cyllidebau ac ymrwymiadau yn y maes sgiliau yn y blynyddoedd i ddod.

NODYN 11 – GWARIANT AC INCWM ARIANNU A BUDDSODDI

2024/25 £'000		2025/26 £'000
0	Llog net yr ymrwymiadau/(asedau) buddion diffiniedig net	(5)
(57)	Llog derbyniadwy ac incwm tebyg	(2,225)
0	Lwfansau colled ar offerynnau ariannol	295
(57)	**Cyfanswm**	**(1,935)**

NODYN 12 – TRETH AC INCWM GRANT AMHENODOL

2024/25 £'000		2025/26 £'000
(124)	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	(147)
(121)	Cyngor Gwynedd	(145)
(107)	Cyngor Sir Ddinbych	(127)
(173)	Cyngor Sir y Fflint	(203)
(77)	Cyngor Sir Ynys Môn	(90)
(150)	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	(177)
(13)	Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri	(13)
(765)		**(902)**
0	Grantiau a Chyfraniadau Cyfalaf	(8,865)
(765)	**Treth ac Incwm Grant Amhenodol**	**(9,767)**

NODYN 13a – OFFERYNNAU ARIANNOL

(i) Offerynnau Ariannol - Dosbarthiadau

Diffinnir offeryn ariannol fel unrhyw gytundeb sydd yn creu ased ariannol mewn un endid ac ymrwymiad ariannol neu offeryn ecwiti mewn endid arall. Nid yw trafodion nad ydynt yn cael eu cyfnewid, megis rhai sy'n ymwneud â threthi a grantiau'r llywodraeth, yn gyfystyr ag offerynnau ariannol.

Ymrwymiadau Ariannol

Mae ymrwymiad ariannol yn ddyletswydd i drosglwyddo buddion economaidd a reolir gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, a all gynrychioli dyletswydd gytundebol i gyflwyno arian parod neu asedau ariannol, neu ddyletswydd i gyfnewid ymrwymiadau ac asedau ariannol gydag endid arall sydd o bosib yn anffafriol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig .

Mae ymrwymiadau ariannol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig nad ydynt yn ddeilliadol yn ystod y flwyddyn yn cael eu mesur ar gost wedi'i amorteiddio, ac yn cynnwys:

- taliadau masnach am nwyddau a gwasanaethau a dderbyniwyd

Asedau Ariannol

Mae ased ariannol yn golygu hawl i fuddion economaidd yn y dyfodol a reolir gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Fe'i cynrychiolir gan arian parod, offerynnau ecwiti neu hawl cytundebol i dderbyn arian parod neu ased ariannol arall, neu hawl i gyfnewid asedau ac ymrwymiadau ariannol gyda endid arall sydd yn ffafriol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Mae'r asedau ariannol a ddaliwyd gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn ystod y flwyddyn yn cael eu cyfrifo o fewn y dau ddosbarth a ganlyn:

Cost wedi'i amorteiddio (ble mae'r llif arian yn daliadau prifswm a llog yn unig, ac mai cynllun busnes y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yw i gasglu'r llif arian hynny) yn cynnwys:

- cyfrifon banc
- adneuon cyfnod penodol gyda Llywodraeth y DU
- benthyciadau i awdurdodau lleol eraill
- benthyciadau i gwmnïoedd bach
- derbyniadau masnach am nwyddau a gwasanaethau a gyflenwyd

Gwerth teg trwy elw a cholled (asedau ariannol eraill) yn cynnwys:

- cronfeydd marchnadoedd arian

Dangosir asedau ariannol a ddelir ar gost wedi'i amorteiddio yn net o lwfans colled sydd yn adlewyrchu'r tebygolrwydd ystadegol na fydd y benthyciwr neu'r dyledwr yn gallu cyflawni ei ymrwymiadau cytundebol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig .

NODYN 13a – OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

(ii) Offerynnau Ariannol – Balansau

Mae'r ymrwymiadau ariannol a ddatgelir yn y Fantolen yn cael eu dadansoddi yn unol â'r categorïau a ganlyn:

Ymrwymiadau Ariannol	**Tymor Hir**		**Tymor Byr**	
	31 Mawrth 2025	**31 Mawrth 2026**	**31 Mawrth 2025**	**31 Mawrth 2026**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Ymrwymiadau ar gost wedi'i amorteiddio:				
Dyledion masnachol	0	0	305	805
Cynhwyswyd o fewn Credydwyr *	**0**	**0**	**305**	**805**
Cyfanswm yr Ymrwymiadau Ariannol	**0**	**0**	**305**	**805**

** Mae llinell credydwyr tymor byr ar y Fantolen yn cynnwys £4,720,000 (2024/25: £94,000) o gredydwyr (Nodyn 16) nad ydynt yn cyfateb i'r diffiniad o ymrwymiad ariannol.*

Mae'r asedau ariannol a ddatgelir yn y Fantolen yn cael eu dadansoddi yn unol â'r categorïau a ganlyn:

Asedau Ariannol	**Tymor Hir**		**Tymor Byr**	
	31 Mawrth 2025	**31 Mawrth 2026**	**31 Mawrth 2025**	**31 Mawrth 2026**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Ar gost wedi'i amorteiddio:				
Prifswm	0	0	0	34,000
Llog cronedig	0	0	0	89
Lwfans colled	0	0	0	0
Cyfanswm Buddsoddiadau	**0**	**0**	**0**	**34,089**
Ar gost wedi'i amorteiddio:				
Prifswm	0	0	1,421	2,260
Llog cronedig	0	0	5	3
Lwfans colled	0	0	0	(1)
Ar werth teg drwy elw a cholled:				
Gwerth teg	0	0	0	20,000
Cyfanswm Arian a Chywerthoedd Arian	**0**	**0**	**1,426**	**22,262**
Ar gost wedi'i amorteiddio:				
Prifswm	0	8,865	0	0
Llog cronedig	0	306	0	0
Lwfans colled	0	(294)	0	0
Derbyniadau Masnachol	0	0	0	37
Cynhwyswyd o fewn Dyledwyr *	0	**8,877**	**0**	**37**
Cyfanswm Asedau Ariannol	**0**	**8,877**	**0**	**56,388**

** Mae llinell tymor byr dyledwyr ar y Fantolen yn cynnwys £23,501,000 (2024/25: £0) o ddyledwyr (Nodyn 14) nad ydynt yn cwrdd â'r diffiniad o ased ariannol. Mae'r balans o £8,877,000 o ddyledwyr tymor hir yn ymwneud â benthyciad a ddarparwyd fel rhan o brosiect Cynllun Twf Cydnerth.*

NODYN 13a – OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

(iii) Offerynnau Ariannol – Enillion a Cholledion

Mae'r enillion a cholledion a nodir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr mewn perthynas â'r offerynnau ariannol yn cynnwys yr eitemau a ganlyn:

	Asedau Ariannol			
	Cost wedi'i Amorteiddio £'000	Gwerth Teg drwy Elw a Cholled £'000	2025/26 Cyfanswm £'000	2024/25 Cyfanswm £'000
Incwm llog	(1,657)	0	(1,657)	(57)
Incwm difidendau	0	(568)	(568)	0
Incwm y llog a'r buddsoddiad	**(1,657)**	**(568)**	**(2,225)**	**(57)**
Lwfans colled	295	0	295	0
Addasiadau i ddarpariaethau a gwerth teg offerynnau ariannol	**295**	**0**	**295**	**0**
Effaith net ar (Gwarged)/ Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau	**(1,362)**	**(568)**	**(1,930)**	**(57)**
(Enillion)/colledion net y flwyddyn	**(1,362)**	**(568)**	**(1,930)**	**(57)**

iv) Offerynnau Ariannol – Gwerthoedd Teg

Gwerth teg offeryn ariannol yw'r pris a fyddai'n cael ei dderbyn wrth werthu ased, neu'r pris a fyddai'n cael ei dalu wrth drosglwyddo ymrwymiad, i gyfranogwr arall yn y farchnad mewn trafodyn hyd braich.

Mae offerynnau ariannol, ar wahân i'r rhai gyda chost wedi ei amorteiddio, wedi eu cynnwys yn y Fantolen ar sail gwerth teg. Ar gyfer y mwyafrif o asedion, yn cynnwys cyfranddaliadau mewn cronfeydd marchnadoedd arian, mae'r gwerth teg yn deillio o bris y farchnad.

Mae offerynnau ariannol gyda chost wedi ei amorteiddio wedi eu cynnwys yn y Fantolen ar sail cost wedi'i amorteiddio. Amcangyfrifir eu gwerth teg trwy gyfrifo'r gwerth net presennol o'r llifau arian cytundebol sy'n weddill ar 31 Mawrth 2026, gan ddefnyddio'r rhagdybiaethau canlynol:

- Mae gwerth teg benthyciadau a buddsoddiadau tymor hir wedi eu disgowntio ar gyfraddau'r farchnad ar gyfer offerynnau cyffelyb sydd â chyfnod ad-dalu cyffelyb yn weddill ar 31 Mawrth.
- Ni chydnabyddir ad-daliadau cynnar nac amhariadau ar gyfer offerynnau ariannol.
- Rhagdybir bod gwerth teg offerynnau tymor byr, gan gynnwys dyledion a derbyniadau masnachol, yn cyfateb yn agos i'r swm cario, o ystyried y sefyllfa llog isel sydd ohoni.

Dengys y gwerthoedd teg yn y tabl isod, wedi eu rhannu yn unol â'u lefel yn yr hierarchaeth gwerth teg:

- Lefel 1 – gwerth teg sydd yn deillio o brisiau a ddyfynnwyd mewn marchnadoedd gweithredol am asedau neu ymrwymiadau yr un fath, e.e. prisiau bondiau
- Lefel 2 – gwerth teg sydd wedi ei gyfrifo yn seiliedig ar fewnbynnau yn hytrach na prisiau a ddyfynnwyd ar gyfer yr ased neu ymrwymiad, e.e. cyfraddau llog neu gynnyrch am offerynnau tebyg
- Lefel 3 – gwerth teg sydd wedi'i bennu trwy ddefnyddio mewnbynnau na ellir eu harsylwi, e.e. data nad yw'n y farchnad fel rhagolwg llif arian neu amcan teilyngdod credyd

NODYN 13a – OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

	Lefel Gwerth Teg	Mantolen 31 Mawrth 2025 £'000	Gwerth Teg 31 Mawrth 2025 £'000	Mantolen 31 Mawrth 2026 £'000	Gwerth Teg 31 Mawrth 2026 £'000
Gwerth teg offerynnau ariannol:					
Cronfeydd marchnadoedd arian	1	0	0	20,000	20,000
Asedau ariannol ar gost wedi'i amorteiddio:					
Benthyciadau tymor hir i gwmnïau	3	0	0	8,877	6,760
CYFANSWM		**0**	**0**	**28,877**	**26,760**
Asedau ble nad ydi gwerth teg yn cael ei ddangos *		1,426		36,388	
CYFANSWM ASEDAU ARIANNOL		**1,426**		**65,265**	
Wedi ei gofnodi ar y mantolen fel:					
Dyledwyr tymor hir		0		8,877	
Dyledwyr tymor byr		0		37	
Buddsoddiadau tymor byr		0		34,089	
Arian a chywerthoedd arian		1,426		22,262	
CYFANSWM ASEDAU ARIANNOL		**1,426**		**65,265**	

** Rhagdybir bod gwerth teg asedau ariannol tymor byr, a ddelir ar gost wedi ei amorteiddio, gan gynnwys derbyniadau masnachol, yn gyfystyr â'r gwerth i'w gario.*

Mae gwerth teg asedau ariannol a ddelir ar gost wedi amorteiddio yn is na'u swm gwerth i'w gario oherwydd bod y gyfradd llog ar fenthyciadau tebyg yn uwch na'r hyn a gafwyd pan wnaed y benthyciad yn wreiddiol.

NODYN 13b – NATUR A MAINT Y RISG SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL

Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cydymffurfio â Chod Ymarfer ar Reolaeth y Trysorlys CIPFA â'r Cod Darbodus Ariannu Cyfalaf Awdurdodau Lleol, y ddau wedi eu diwygio Rhagfyr 2021.

Yn unol â Chod Rheolaeth y Trysorlys, mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cymeradwyo Strategaeth Rheolaeth y Trysorlys cyn i bob blwyddyn ariannol newydd gychwyn. Mae'r Strategaeth yn amlinellu'r paramedrau ar gyfer rheoli'r risgiau sy'n gysylltiedig ag Offerynnau Ariannol. Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig hefyd yn cynhyrchu Ymarferion Rheolaeth y Trysorlys, sy'n manylu ar y trefniadau ymarferol i'w dilyn i reoli'r risgiau hynny. Mae Strategaeth Trysorlys y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, ynghyd â'i Ymarferion Rheolaeth y Trysorlys yn seiliedig ar chwilio am y gyfradd adennill uchaf posib sy'n gyson â'r lefelau priodol o sicrwydd a hylifedd.

NODYN 13b – NATUR A MAINT Y RISG SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae'r prif risgiau fel a ganlyn:

- *Risg Credyd:* Y posibilrwydd y bydd un parti mewn offeryn ariannol yn methu â chyflawni ei ymrwymiadau cytundebol, gan beri colled i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig.
- *Risg Hylifedd:* Y posibilrwydd na fydd y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn gallu codi digon o arian i ddiwallu'r ymrwymiad ariannol ar amser.
- *Risg y Farchnad:* Y posibilrwydd o golled ariannol oherwydd newidiadau i'r cyfraddau llog, prisiau'r farchnad ac ati.

Risg Credyd: Buddsoddiadau

Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn rheoli risg credyd drwy sicrhau bod ei holl fuddsoddiadau'n cael eu gwneud gyda sefydliadau sydd ag ansawdd credyd uchel, fel y nodir yn Strategaeth Rheolaeth y Trysorlys. Mae'r rhain yn cynnwys endidau masnachol gydag isafswm statws credyd hirdymor o A-, Llywodraeth y DU ac awdurdodau lleol eraill heb statws credyd y mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi derbyn cyngor buddsoddi annibynnol arnynt. Gan gydnabod nad yw credyd-raddio bob amser yn medru rhagweld diffygdalu, mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig hefyd yn ystyried mesurau eraill gan gynnwys cyfnewid diffygdalu credyd a phrisiau ecwiti wrth ddewis sefydliadau masnachol ar gyfer buddsoddi.

Gosodir uchafswm o £5m o swm yr holl bortffolio y gellid ei fuddsoddi gyda gwrth barti unigol (heblaw llywodraeth y DU). Ar gyfer buddsoddiadau heb eu gwarantu mewn banciau, cymdeithasau adeiladau a darparwyr cofrestredig, mae terfyn llai o £3m yn berthnasol.

Nid yw'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn dal gwarant gyfochrog yn erbyn unrhyw fuddsoddiadau.

Ceir crynodeb yn y tabl isod o werth risg credyd portffolio buddsoddi'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig fesul cyfradd credyd:

	Tymor Byr	
Cyfradd Credyd	**31 Mawrth 2025**	**31 Mawrth 2026**
	£'000	**£'000**
AAA (Cronfeydd Marchnad Arian)	0	20,000
A+	1,421	2,255
Llywodraeth y DU	0	3,000
Awdurdodau lleol	0	31,000
Cyfanswm Buddsoddiadau (Prifswm)	**1,421**	**56,255**

Mae lwfansau colled ar fuddsoddiadau'r trysorlys ac arian a chywerthoedd arian wedi eu cyfrifo trwy gyfeirio at ddata rhagosodiad hanesyddol gyhoeddwyd gan asiantaethau statws credyd, wedi ei luosi gyda 110% i ystyried yr hinsawdd economaidd gyfredol ac i'r dyfodol. Rhagdybir y bydd oediad o ddwy flynedd yn y llifau arian mewn achos o ddiffygdalu. Mae buddsoddiadau wedi dioddef cynnydd sylweddol mewn risg credyd ac wedi eu israddio gan dri neu mwy o nodlau statws credyd, neu gyfatebol, ers y gydnabyddiaeth gychwynnol, oni bai eu bod yn dal sgôr credyd gradd buddsoddi. Ystyrir hwy â nam ar eu credyd os wedi eu dyfarnu â sgôr credyd "D" neu gyfatebol. Ar 31 Mawrth 2026, roedd £792 o lwfansau colled yn perthyn i fuddsoddiadau'r trysorlys.

Risg Hylifedd

Ar 31 Mawrth 2026, roedd gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig £22.3m (2024/25: £1.4m) o asedau ariannol hylifol y gellir eu tynnu'n ôl neu eu gwerthu ar fyr rybudd os oes angen i gwrdd ag all-lifau arian parod ar ymrwymiadau ariannol.

NODYN 13b – NATUR A MAINT Y RISG SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Risg y Farchnad : Risg Cyfraddau Llog

Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn agored i risgiau sy'n codi o symudiadau yn y cyfraddau llog ar fenthyciadau a buddsoddiadau. Mae symudiadau mewn cyfraddau llog yn cael effeithiau cymhleth ar y Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Er enghraifft, byddai cynnydd yn y cyfraddau llog yn arwain at yr effeithiau a ganlyn:

- Benthyciadau ar gyfraddau cyfnewidiol - byddai'r gwariant llog yn cynyddu.
- Benthyciadau ar gyfraddau sefydlog – byddai gwerth teg yr ymrwymiadau benthyca yn disgyn.
- Buddsoddiadau ar gyfraddau cyfnewidiol - byddai'r incwm llog sydd yn cael ei gredydu yn cynyddu.
- Buddsoddiadau ar gyfraddau sefydlog – byddai gwerth teg yr asedau yn disgyn.

Nid yw buddsoddiadau ar gost wedi ei amorteiddio na benthyciadau a ddelir yn cael eu cario ar werth teg, ac felly ni fydd newidiadau i'w gwerth teg yn effeithio ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Fodd bynnag, mae'r newidiadau yn y llog sy'n daladwy ac yn ddyledus ar fenthyciadau a buddsoddiadau cyfraddau cyfnewidiol yn cael eu nodi ar y Gwarged neu'r Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau. Caiff symudiadau yng ngwerth teg buddsoddiadau cyfradd sefydlog eu hadlewyrchu yn yr Incwm Cynhwysfawr Arall neu yn y Gwarged neu'r Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau, fel sy'n briodol.

Petai'r holl gyfraddau llog wedi bod 1% yn uwch (gyda'r elfennau newidiol eraill oll yn gyson), yr effaith ariannol fyddai:

	31 Mawrth 2026 £'000
Cynnydd yn y llog sy'n dderbyniadwy ar fuddsoddiadau cyfradd newidiol	(196)
Gostyngiad yng ngwerth teg y buddsoddiadau a ddelir ar Werth Teg drwy Elw a Cholled	26
Effaith ar y Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau	**(170)**
Gostyngiad yng ngwerth teg benthyciadau a buddsoddiadau ar gost wedi'i amorteiddio *	18

** Dim effaith ar y Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau, nac ar Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall.*

NODYN 14 – DYLEDWYR TYMOR BYR

	31 Mawrth 2025 £'000	**31 Mawrth 2026 £'000**
Symiau Derbyniadwy Masnach	0	3
Blaendaliadau	0	34
Symiau Derbyniadwy Eraill *	86	23,501
Cyfanswm	**86**	**23,538**

** Roedd £22.5m o Grant Cynllun Twf Gogledd Cymru yn ddyledus gan Lywodraeth Cymru ar 31 Mawrth 2026.*

NODYN 15 – ARIAN A CHYWERTHOEDD ARIAN

	31 Mawrth 2025 £'000	**31 Mawrth 2026 £'000**
Cyfrifon Banc Cyfredol	0	5
Cyfrifon Galw	1,426	22,257
Arian a Chywerthoedd Arian	**1,426**	**22,262**

NODYN 16 – CREDYDWYR TYMOR BYR

	31 Mawrth 2025 £'000	31 Mawrth 2026 £'000
Symiau Taladwy Masnach	305	805
Derbyniadau ymlaen llaw	90	0
Symiau Taladwy Eraill	4	4,720
Cyfanswm	**399**	**5,525**

NODYN 17 – RESERFAU NA ELLIR EU DEFNYDDIO

31 Mawrth 2025 £'000		31 Mawrth 2026 £'000
0	Cyfrif Addasiadau Cyfalaf	8,571
0	Reserf Pensiynau	0
0	Cyfrif Absenoldeb Cronedig	(46)
0	**Cyfanswm Reserfau Na Eillir Eu Defnyddio**	**8,525**

17.1 Cyfrif Addasiadau Cyfalaf

Mae'r Cyfrif Addasiadau Cyfalaf yn amsugno'r gwahaniaethau amser sy'n codi oherwydd y gwahaniaethau mewn trefniadau cyfrifeg am ddefnyddio asedau tymor hir a chyllido'r prynu, adeiladu a gwella'r asedau o dan ddarpariaethau statudol. Mae'r Cyfrif yn cael ei ddebydu gyda'r gost o brynu, adeiladu a gwella gan fod dibrisiant, colledion amhariad ac amorteiddio yn cael ei gyfrifo i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Mae'r Cyfrif yn cael ei gredydu gyda'r swm wedi ei neilltuo gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig fel cyllid i brynu, adeiladu a gwella asedau.

Mae Nodyn 9 yn dangos manylion yr holl drafodion o fewn y Cyfrif.

2024/25 £'000		2025/26 £'000
0	**Balans 1 Ebrill**	**0**
0	Addasiad Trosglwyddiad	0
0	**Balans 1 Ebrill wedi'i ailddatgan**	**0**
	<u>Gwrthdroi eitemau sydd yn berthnasol i wariant cyfalaf sydd wedi eu debydu neu gredydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:</u>	
0	Gwariant Refeniw wedi ei ariannu o Gyfalaf drwy Statud	(5,230)
0	Lwfansau colled ar fenthyciadau cyfalaf	(294)
	<u>Ariannu Cyfalaf a gyfeiriwyd yn y flwyddyn:</u>	
0	Grantiau a Chyfraniadau a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr i ariannu cyfalaf	14,218
0	Darpariaeth refeniw ar gyfer cyllido buddsoddiad cyfalaf gyda chefnogaeth	(123)
0	**Balans 31 Mawrth**	**8,571**

NODYN 17 – RESERFAU NA ELLIR EU DEFNYDDIO (parhad)

17.2 Reserf Pensiynau

Mae'r Reserf Pensiynau yn amsugno'r gwahaniaethau amser sydd yn deillio o wahanol drefniadau cyfrifo ariannu buddion ymddeol yn unol â darpariaethau statudol. Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cyfrifo buddion ymddeol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel mae'r buddion yn cronni blynyddoedd o wasanaeth, gyda'r ymrwymiad yn cael ei ddiweddaru i adlewyrchu chwyddiant, newid tybiaethau ac enillion buddsoddiadau gan unrhyw Adnoddau sydd wedi eu neilltuo i gwrdd â'r gost. Fodd bynnag, mae anghenion statudol yn gofyn i fuddion enillwyd gael eu hariannu fel y mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cyfrannu dros y gweithwyr i'r gronfa bensiwn neu fel mae'n talu'r pensiynau hynny mae'n uniongyrchol gyfrifol amdanynt, gydag anghenion ariannu wedi eu neilltuo erbyn bydd y buddion angen eu talu.

2024/25 £000		2025/26 £000
0	**Balans 1 Ebrill**	**0**
0	Addasiad Trosglwyddiad	0
0	**Balans 1 Ebrill wedi'i ailddatgan**	**0**
0	Ailfesuriad o'r buddion pensiwn diffiniedig net (ymrwymiadau) / asedau	(150)
0	Gwrthdroi eitemau yn ymwneud â budd-dal ymddeol sydd wedi eu debydu neu gredydu i'r Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(128)
0	Cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sy'n daladwy yn y flwyddyn	278
0	**Balans 31 Mawrth**	**0**

17.3 Cyfrif Absenoldeb Cronedig

Mae'r Cyfrif Absenoldeb Cronedig yn amsugno'r gwahaniaethau fyddai fel arall yn ymddangos ar Falans y Gronfa Gyffredinol trwy gronni absenoldebau cyfadfer enilledig ond heb eu cymryd yn y flwyddyn, e.e. hawl gwyliau blynyddol a ddygir ymlaen ar 31 Mawrth. Mae trefniadau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i'r effaith ar Falans y Gronfa Gyffredinol gael ei niwtraleiddio gan drosglwyddiadau i neu o'r Cyfrif.

2024/25 £000		2025/26 £000
0	**Balans 1 Ebrill**	**0**
0	Addasiad Trosglwyddiad	(42)
0	**Balans 1 Ebrill wedi'i ailddatgan**	**(42)**
0	Gwahaniaeth rhwng taliadau swyddogion sydd wedi eu cynnwys yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail croniadau a'r taliadau swyddogion yn y flwyddyn yn unol â gofynion statudol	(4)
0	**Balance 31 Mawrth**	**(46)**

NODYN 18a – DATGANIAD LLIF ARIAN – ADDASIADAU I'R GWARGED NEU DDIFFYG NET AR DDARPARU GWASANAETHAU AM SYMUDIADAU ANARIANNOL

2024/25 £'000		**2024/25 £'000**
(145)	(Cynnydd)/Gostyngiad mewn Credydwyr	(19,714)
(209)	Cynnydd/(Gostyngiad) mewn Dyledwyr	23,713
0	Ymrwymiad Pensiwn	150
0	Eitemau anariannol eraill sydd wedi eu cynnwys yn y gwarged neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaethau	(298)
(354)		**3,851**

NODYN 18b – DATGANIAD LLIF ARIAN – ADDASU AM EITEMAU CYNWYSEDIG YN Y GWARGED NEU DDIFFYG NET AR DDARPARU GWASANAETHAU SYDD YN WEITHGAREDDAU BUDDSODDI NEU ARIANNU

2024/25 £'000		**2025/26 £'000**
0	Grant a dderbyniwyd ar gyfer ariannu benthyciad	6,942
0		**6,942**

NODYN 18c – DATGANIAD LLIF ARIAN – GWEITHGAREDDAU GWEITHREDU

2024/25 £'000		**2025/26 £'000**
(4)	Llog derbyniwyd	(1,780)

NODYN 19 - DATGANIAD LLIF ARIAN - GWEITHGAREDDAU BUDDSODDI

2024/25 £'000		**2025/26 £'000**
0	Prynu buddsoddiadau tymor byr	569,080
0	Benthyciad a wnaed	6,942
0	Derbyniadau o fuddsoddiadau tymor byr	(535,080)
0	Grant a dderbyniwyd ar gyfer ariannu benthyciad	(6,942)
0		**34,000**

NODYN 20 – DADANSODDIAD NATUR GWARIANT AC INCWM

Mae gwariant ac incwm y Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi ei ddadansoddi fel a ganlyn:

2024/25 £'000	Gwariant / Incwm	2025/26 £'000
	Gwariant	
104	Gwariant buddion gweithwyr	1,963
0	Eiddo	59
0	Cludiant	5
610	Gwasanaeth a Chyflenwadau	1,604
69	Trydydd Parti	522
0	Lwfansau colled ar offerynnau ariannol	295
0	Gwariant Refeniw wedi ei Ariannu o Gyfalaf drwy Statud	5,230
783	**Cyfanswm Gwariant**	**9,678**
	Incwm	
0	Cyfraniadau Partneriaid	(818)
(765)	Ardoll	(902)
(57)	Incwm llog a buddsoddi	(2,230)
(181)	Grantiau a chyfraniadau eraill	(17,381)
(1,003)	**Cyfanswm Incwm**	**(21,331)**
(220)	**(Gwarged) / Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau**	**(11,653)**

NODYN 21– TALIADAU I SWYDDOGION

21a. Mae Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 (fel y'i diwygiwyd) yn gosod dyletswydd ar y Cyd-Bwyllgor Corfforedig i ddatgan y wybodaeth ganlynol ar rhai sydd wedi eu dynodi fel Uwch Swyddogion, sy'n derbyn cyflog rhwng £60,000 a £150,000. Yn unol â'r gofynion diffiniedig, cynhwysir isod y cyflog pensiynadwy, cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a chostau eraill y cyflogwr (sydd yn cynnwys buddion diswyddo), ond ni chynhwysir cyfraniadau yswiriant gwladol y cyflogwr. Gwnaed y taliadau canlynol i uwch swyddogion y Cyd-Bwyllgor Corfforedig:

Uwch Swyddogion	2025/26		
	Cyflog £	Cyfraniadau Pensiwn Cyflogwr £	Cyfanswm £
Prif Weithredwr*	125,900	22,447	**148,347**
Pennaeth Gweithrediadau**	97,028	19,017	**116,045**
Rheolwr Sgiliau Rhanbarthol	63,273	12,402	**75,675**

** Penodwyd y Prif Weithredwr ym mis Mehefin 2025 ac roedd yn flaenorol yn rôl Cyfarwyddwr Portffolio. Tra yn y rôl Cyfarwyddwr Portffolio, ymgymerodd â rôl y Prif Weithredwr am 2 ddiwrnod yr wythnos a derbyniodd honorariwm mewn perthynas â'r rol hon. Mae'r ffigurau uchod yn cynnwys y tâl a dderbyniwyd tra yn y ddwy swydd. Cyn y trosglwyddiad, roedd y CBC yn ad-dalu'r BUEGC am holl gostau cyflogaeth a chostau cysylltiedig y swydd Prif Weithredwr, costau cyflog oedd £26,302 a chyfraniadau pensiwn y cyflogwr oedd £5,050.*

*** Ymgymeroedd y Pennaeth Gweithrediadau â rôl Cyfarwyddwr Portffolio am ddau ddiwrnod yr wythnos ac roedd y tâl a dderbyniwyd yn seiliedig ar ddwy raddfa gyflog.*

NODYN 21 – TALIADAU I SWYDDOGION (parhad)

21b. Talwyd y symiau canlynol i weithwyr eraill y Cyd-Bwyllgor Corfforedig a dderbyniodd mwy na £60,000 o dâl am y flwyddyn (ac eithrio cyfraniadau pensiwn ac yswiriant gwladol y cyflogwr). Mae costau ddiswyddo i'w cynnwys yn y ffigurau; fodd bynnag, nid oedd unrhyw achosion yn 2025/26 a 2024/25.

Nifer gweithwyr eraill a dderbyniodd mwy na £60,000 sydd yn cynnwys cyflogau a chostau diswyddo:	**Nifer yn 2025/26 Cyfanswm**
£60,000 - £64,999	3

21c. Mae'r Rheoliadau Cyfrifo ac Archwilio (Cymru) 2014 (fel y'i diwygiwyd) yn gofyn i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig gyfrifo cymhareb tâl. Cymhareb tâl y Prif Weithredwr i'r tâl canolrif o holl weithwyr y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ar gyfer 2025/26 yw 2.75:1, sydd yn cyfateb â chyflog canolrif o £46,142.

NODYN 22 – PECYNNAU TERFYNU GWAITH

Mae'r nifer o becynnau terfynu gwaith sydd yn cynnwys cyfanswm y gost fesul band, a chyfanswm cost y diswyddiadau gorfodol ac eraill wedi eu cynnwys yn y tabl isod. Mae'r gost yn y tabl isod yn adlewyrchu cost y pecynnau perthnasol i'r cyflogwr, yn hytrach na gwir werth y taliadau i'r unigolion. Yn unol â'r gofynion fe gynhwysir yr ymrwymiadau perthnasol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig fel a wybyddir ar 31 o Fawrth 2026. Cynhwysir isod y costau gros perthnasol ond nid unrhyw arbedion cyllidol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig , ble'n briodol.

Band cost y pecynnau terfynu gwaith (yn cynnwys taliadau arbennig)	**Nifer diswyddiadau gorfodol**		**Nifer yr ymadawiadau cytunedig eraill**		**Cyfanswm nifer y pecynnau terfynu gwaith fesul band cost**		**Cyfanswm cost y pecynnau terfyn gwaith ym mhob band**	
£	**2024/25**	**2025/26**	**2024/25**	**2025/26**	**2024/25**	**2025/26**	**2024/25 £'000**	**2025/26 £'000**
0 - 20,000	0	1	0	0	**0**	**1**	0	**10**
Cyfanswm	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**10**

NODYN 23 – COSTAU ARCHWILIO ALLANOL

Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi derbyn y costau isod ar gyfer archwilio allanol.

2024/25 £'000		**2025/26 £'000**
(5)	Ffioedd taladwy i archwilydd apwyntwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru am wasanaethau archwilio allanol	55
(5)	**Ffioedd Net**	**55**

**Mae'r costau archwilio yn dangos yn negyddol yn 2024/25 oherwydd gorgronni a wnaed yn y flwyddyn flaenorol. Y gwir ffi ar gyfer archwiliad 2024/25 oedd £1,909.*

NODYN 24 – INCWM GRANT

24a. Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi credydu'r grantiau, cyfraniadau a rhoddion canlynol i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:

	2024/25		2025/26	
	£'000	£'000	£'000	£'000
Grantiau a Chyfraniadau wedi eu Credydu i Wasanaethau				
Llywodraeth Cymru				
Grant Cynllun Twf Gogledd Cymru	0		5,353	
Grant Ynni Lleol	0		177	
Grant Gweithredu'r CBC	0		200	
Grant Cynllun Datblygu Strategol	0		200	
Grant Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol	181		200	
Grant Parth Buddsoddi Cefnogaeth Ymgynghorol	0		25	
Grant Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam	0		430	
Grant Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol	0		290	
		181		**6,875**
Grantiau a Chyfraniadau eraill				
Cyfraniadau'r Partneriaid				
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	0		112	
Cyngor Sir Ddinbych	0		111	
Cyngor Sir y Fflint	0		118	
Cyngor Gwynedd	0		113	
Cyngor Sir Ynys Môn	0		107	
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	0		122	
Prifysgol Bangor	0		29	
Prifysgol Wrecsam	0		39	
Coleg Cambria	0		29	
Grŵp Llandrillo Menai	0		38	
		0		**818**
Cyngor Gwynedd				
Grant Cynllun Twf Gogledd Cymru	0		1,108	
Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU	0		321	
		0		**1,429**
Eraill				
Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru - Grant Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol	0		95	
Grŵp Llandrillo Menai - Tâl at Mynediad Cyllid	0		25	
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam - Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU	0		91	
Ymddiriedolaeth GIG Iechyd Cyhoeddus a Gofal Cymdeithasol Cymru	0		1	
		0		**212**
Cyfanswm		**181**		**9,334**
Wedi eu Credydu i Dreth ac Incwm Grant Amhenodol				
Llywodraeth Cymru				
Grant Cynllun Twf Gogledd Cymru		0		8,865
Cyfanswm		**0**		**8,865**

** Mae'r Grant Cynllun Twf Gogledd Cymru yn cael ei ariannu 50% gan Llywodraeth Cymru a 50% gan Lywodraeth y DU.*

24 – INCWM GRANT (parhad)

24b. Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi derbyn grantiau, cyfraniadau neu roddion sydd eto i'w hadnabod fel incwm gan fod amodau wedi eu glynu i'r grantiau sy'n golygu efallai y bydd rhaid dychwelyd yr arian i'r rhoddwr. Mae'r balans ar ddiwedd y flwyddyn fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2025 £'000	31 Mawrth 2026 £'000
Derbyniadau Grantiau a Chyfraniadau Ymlaen Llaw		
Tymor Byr		
Grantiau Cyfalaf		
Grant Cynllun Twf Gogledd Cymru	0	48,756
Grant Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam	0	7,800
		56,556
Grantiau a Chyfraniadau Refeniw		
Grant Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam	0	6,070
Cyfraniadau Ymchwil Statws Bwyd Amaeth	0	17
	0	**6,087**
Cyfanswm	**0**	**62,643**

NODYN 25 – PARTÏON CYSYLLTIEDIG

Mae'n ofynnol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig ddatgelu trafodaethau materol-berthnasol gyda phartïon cysylltiedig - cyrff neu unigolion sydd â'r potensial i reoli neu ddylanwadu'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig, neu i gael eu rheoli neu ddylanwadu gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Mae datgelu'r trafodaethau hyn yn galluogi'r darllenwyr i asesu a oes cyfyngiad ar allu'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig i weithredu'n annibynnol, neu a yw'n medru cyfyngu ar allu parti arall i fargeinio'n rhydd gyda'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig . I gydymffurfio efo'r gofynion, gwneir hyn drwy ofyn i'r Aelodau a'r Uwch Swyddog gwblhau datganiad personol, fel y ddiffinnir yng Nghod Ymarfer CIPFA.

Fe grynhoir isod daliadau ac incwm rhwng y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, yr Awdurdodau Lleol, Sefydliadau Addysg Bellach ac Uwch ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri ar gyfer blwyddyn ariannol 2025/26. Cyngor Gwynedd sy'n darparu'r gwasanaethau cefnogaeth i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig .

	Taliadau a wnaethpwyd	Symiau sy'n ddyledus gan y CBC	Incwm a dderbyniwyd	Symiau sy'n ddyledus i'r CBC
	£'000	£'000	£'000	£'000
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	1	0	(259)	0
Cyngor Sir Ddinbych	0	0	(238)	0
Cyngor Sir y Fflint	70	130	(321)	0
Cyngor Gwynedd	100	505	(1,600)	(185)
Cyngor Sir Ynys Môn	0	0	(197)	0
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	0	128	(364)	(26)
Prifysgol Bangor	1,571	343	(29)	0
Prifysgol Wrecsam	930	577	(39)	0
Coleg Cambria	0	0	(29)	0
Grŵp Llandrillo Menai	837	1,205	(38)	(25)
Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri	0	0	(13)	0

Llywodraeth Cymru

Mae gan Lywodraeth Cymru reolaeth effeithiol dros weithrediadau cyffredinol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, ac mae'n gyfrifol am ddarparu'r fframwaith statudol ynghyd â darparu'r mwyafrif o'r ariannu drwy grantiau. Ceir dadansoddiad goddrychol o'r grantiau a dderbynnir gan Lywodraeth Cymru yn Nodyn 20 sy'n dadansoddi natur gwariant ac incwm. Manylir y sefyllfa ar 31 Mawrth yn Nodyn 24.

Aelodau Bwrdd, Ymgynghorwyr a Swyddogion

Mae gan aelodau ac ymgynghorwyr y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ddylanwad dros bolisïau ariannol a gweithredol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig.

Mae holl Aelodau'r Bwrdd, Ymgynghorwyr ac Uwch Swyddogion y Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi cwblhau ffurflenni datganiad i ddatgan eu diddordeb neu eu perthynas mewn cwmnïau, cyrff gwirfoddol, elusennol neu gyhoeddus sy'n ymwneud â'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig.

Mae dadansoddiad o'r taliadau a wnaed i'r cyrff yma yn ystod 2025/26 a'r balansau ar 31 Mawrth 2026 o dan y pennawd yma fel a ganlyn:

Taliadau a wnaethpwyd	Symiau sy'n ddyledus gan y CBC	Incwm a dderbyniwyd	Symiau sy'n ddyledus i'r CBC
£'000	£'000	£'000	£'000
53	19	0	0

Mae un o aelodau pleidleisio'r CBC hefyd yn aelod o Bwyllgor Pensiynau Cronfa Bensiwn Gwynedd. Dangosir manylion trafodion gyda'r Gronfa Bensiwn yn Nodyn 27.

Mae Uwch Swyddog yn Gyfarwyddwr Anweithredol Menter Môn. Dangosir manylion balansau'r CBC gyda Menter Môn yn Nodyn 13a.

NODYN 26 – GWARIANT CYFALAF AC ARIANNU CYFALAF

Dengys y tabl isod gyfanswm gwariant cyfalaf am y flwyddyn, ynghyd â'r adnoddau a ddefnyddiwyd i'w ariannu. Os yw'n fwriad ariannu gwariant cyfalaf yn y dyfodol drwy godi tâl yn refeniw fel defnyddir asedau gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, yna byddai hyn yn arwain at gynnydd yn y Gofyn Cyllido Cyfalaf (GCC), mesurydd gwariant cyfalaf hanesyddol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig sydd heb ei ariannu eto.

Mae'r symudiadau am y flwyddyn yn cael eu hegluro fel a ganlyn:

	2025/26
	£'000
Gofyn Cyllido Cyfalaf 1 Ebrill	**0**
Addasiad Trosglwyddiad	0
Gofyn Cyllido Cyfalaf 1 Ebrill wedi'i ailddatgan	**0**
Buddsoddiadau cyfalaf yn y flwyddyn	
Benthyciadau cyfalaf	8,865
Wedi'w ariannu o gyfalaf drwy statud	5,230
Ffynonellau cyllid	
Grantiau Llywodraeth a chyfraniadau eraill	(14,095)
Gofyn Cyllido Cyfalaf 31 Mawrth	**0**

NODYN 27 – COSTAU PENSIWN

Fel rhan o delerau ac amodau gwaith eu swyddogion a'u gweithwyr eraill, mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn gwneud cyfraniadau at gostau buddiannau ôl-gyflogaeth. Er na fydd y buddion yma yn daladwy hyd nes i'r gweithwyr ymddeol, mae gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ymrwymiad i wneud y taliadau. Mae'n rhaid eu dangos ar yr adeg mae'r gweithwyr yn ennill eu hawliau yn y dyfodol.

Mae'r CBC yn ymwneud â dau gynllun buddiannau ôl-gyflogaeth:

a) **Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol** a weinyddir yn lleol gan Gyngor Gwynedd. Mae'n gynllun wedi ei ariannu, gyda buddion diffiniedig yn seiliedig ar gyflog terfynol tan 31 Mawrth 2014, ac yn seiliedig ar gyflog cyfartaledd gyrfa o 1 Ebrill 2014. Mae'r Awdurdod a'r gweithwyr cyflogedig yn talu cyfraniadau i'r gronfa, sydd wedi eu cyfrifo ar lefel sydd i fod i gydbwyso'r ymrwymiadau pensiwn gyda'r asedau a fuddsoddir.

b) **Trefniadau ar gyfer dyfarnu buddiannau ôl-ymddeol dewisol wrth ymddeol yn fuan**. Trefniant buddion diffiniedig heb ei ariannu yw hyn, lle adnabyddir yr ymrwymiadau wrth wneud y dyfarniad. Fodd bynnag, nid oes asedau buddsoddi wedi eu cronni er mwyn cwrdd â'r ymrwymiadau pensiwn, ac mae angen cynhyrchu arian er mwyn cwrdd â gwir daliadau pensiynau wrth iddynt ddod yn ddyledus.

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cael ei gweithredu dan y fframwaith rheoleiddio ar gyfer y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, a Phwyllgor Pensiynau Cyngor Gwynedd sy'n gyfrifol am lywodraethu'r cynllun. Caiff polisi ei bennu yn unol â Rheoliadau'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.

Y prif risgiau i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig o'r cynllun yw'r rhagdybiaethau hirhoedledd, newidiadau statudol i'r cynllun, newidiadau strwythurol i'r cynllun (megis nifer fawr yn tynnu allan o'r cynllun), newidiadau i chwyddiant, enillion bondiau a pherfformiad buddsoddiadau ecwiti a ddelir yn y cynllun. Mae'r rhain wedi'u lliniaru i ryw raddau gan y gofynion statudol i godi'r symiau sy'n ofynnol gan statud fel a ddisgrifir yn y nodyn polisïau cyfrifo i'r Gronfa Gyffredinol.

Trafodion sy'n Perthyn i Fuddion Ôl-gyflogaeth

Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn adnabod cost y buddion ymddeol yn y gost gwasanaethau a adroddir pan mae gweithwyr yn eu hennill, yn hytrach na phan fydd y buddion yn cael eu talu fel pensiynau. Fodd bynnag, mae'r gost sydd angen ei wneud yn seiliedig ar yr arian a delir yn ystod y flwyddyn sy'n golygu bod gwir gost buddion ôl-gyflogaeth/ymddeol yn cael ei wrthdroi allan o'r Gronfa Gyffredinol trwy'r Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau. Yn ystod y flwyddyn, mae'r

NODYN 27 – COSTAU PENSIWN (parhad)

trafodion canlynol wedi cael eu gwneud yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a Balans y Gronfa Gyffredinol trwy'r Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau.

Newid mewn Gwerth Teg Ymrwymiad Net	**(Ymrwymiadau) /asedau net**
	31 Mawrth 2026
	£'000
Gwerth teg asedau'r cynllun	3,046
Gwerth presennol ymrwymiadau wedi eu hariannu	(2,072)
Effaith y nenfwd asedau	(974)
Sefyllfa Agoriadol ar 1 Ebrill	**0**
Cost Gwasanaeth	
- Cost gwasanaeth cyfredol*	(133)
Cyfanswm Cost Gwasanaeth	**(133)**
Llog Net	
- Incwm llog ar asedau'r cynllun	189
- Cost llog ar ymrwymiad buddion a ddiffinnir	(127)
- Llog ar effaith y nenfwd asedau	(57)
Cyfanswm Llog Net	**5**
Cyfanswm Cost Buddion a Ddiffinnir a Adnabyddir mewn Elw / (Colled)	**(128)**
Llif Arian	
- Cyfraniadau y cyflogwr	275
Sefyllfa Cau y Disgwylir	**147**
Ail Fesuriadau	
- Newid mewn tybiaethau demograffig	(5)
- Newid mewn tybiaethau ariannol	123
- Profiadau eraill**	(17)
- Enillion ar asedau ac eithrio symiau a gynhwysir yn llog net	150
- Newidiadau mewn effaith y nenfwd ased	(398)
Cyfanswm yr Holl Ail Fesuriadau yn Incwm Cynhwysfawr Arall (ICA)	**(147)**
Gwerth teg asedau'r cynllun	3,764
Gwerth presennol ymrwymiadau wedi eu hariannu	(2,335)
Effaith y nenfwd asedau	(1,429)
Sefyllfa Cau ar 31 Mawrth	**0**

** Mae'r cost gwasanaeth cyfredol yn cynnwys lwfans 0.6% cyflogau ar gyfer costau gweinyddiaeth.*
*** Mae'r profiadau eraill yn cynnwys lwfans o £17,000 ar gyfer effaith gorchymyn cynnydd pensiwn Ebrill 2026.*

Asedau ac ymrwymiadau pensiwn a gydnabyddir yn y Fanolen

Mae'r swm a gynhwyrsir yn y Fantolen sy'n codi o ymrwymiad y Cyd-Bwyllgor Corfforedig mewn perthynas â'i gynllun buddion diffiniedig fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2026 £'000
Gwerth teg asedau'r cynllun	3,764
Gwerth presennol ymrwymiadau wedi eu hariannu	(2,335)
Is-gyfanswm	**1,429**
Effaith SCRh 19/ PDAARh 14	(1,429)
Ased/ (Ymrwymiad) Net Yn Deillio o Ymrwymiad Buddion a Ddiffinnir	**0**

NODYN 27 – COSTAU PENSIWN (parhad)

Mae prisiad actiwaraidd ymrwymiadau cynllun pensiwn a resef pensiynau y Cyd-Bwyllgor Corfforedig a ddangosir ar y Fantolen yn adrodd am ased neu ymrwymiad net o ddim. Penderfynodd Actiwari'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig, Hymans Robertson LLP, fod gwerth teg asedau cynllun pensiwn y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn fwy na gwerth presennol ymrwymiadau'r cynllun ar 31 Mawrth 2026 gan arwain at ased cynllun pensiwn. Mae PDAARh 14 a buddion gweithwyr SCRh 19 yn ei gwneud yn ofynnol, lle mae ased cynllun pensiwn yn bodoli, ei fod yn cael ei fesur fel yr isaf o'r:

- Gwarged yn y cynllun buddion diffiniedig; a'r
- Nenfwd asedau, sydd wedi'i gyfyngu i £0

Y nenfwd asedau yw gwerth presennol unrhyw fuddion economaidd sydd ar gael ar ffurf ad-daliadau o'r cynllun neu ostyngiadau yng nghyfraniadau i'r cynllun yn y dyfodol. Cyfrifodd Actiwari'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig y nenfwd asedau fel y gwerth net presennol o gostau gwasanaeth yn y dyfodol llai gwerth net presennol cyfraniadau yn y dyfodol. Mae'r nenfwd asedau a gyfrifwyd ar gyfer 2025/26 yn arwain at fwy o gyfraniadau gwasanaeth yn y dyfodol na chostau gwasanaeth yn y dyfodol, felly mae'r budd economaidd wedi'i gyfyngu i ddim. Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn dibynnu ac yn rhoi sicrwydd ar farn broffesiynol yr Actiwari a'r rhagdybiaethau a ddefnyddir i gyfrifo'r prisiad actiwaraidd hwn.

Prif Gategorïau Asedau'r Cynllun fel Canran o Gyfanswm Asedau'r Cynllun

Mae'r Actiwari wedi darparu dadansoddiad manwl o asedau'r Gronfa yn unol â gofynion SCRh 19. Mae'r dadansoddiad hwn yn gwahaniaethu rhwng natur a risg yr asedau hynny ac yn eu torri i lawr ymhellach i'r rheiny sydd â dyfynbris mewn marchnad actif, a'r rheiny sydd ddim yn cael eu dyfynnu. Tybir bod rhaniad asedau'r CBC ar yr un gyfran â dyraniad asedau'r Gronfa fel yr oedd ar 31 Mawrth 2026. Mae'r tabl isod yn dangos y rhaniad. Roedd gwerth asedau'r Gronfa yn £3.59bn ar 31 Mawrth 2026. Dim ond rhan o'r Gronfa sy'n berthnasol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig.

Gwerth Teg Asedau'r Cyflogwr

Mae gwerth yr asedau isod ar werth bid yn unol â gofynion SCRh 19.

Categori Ased	Ar 1 Ebrill 2025				Ar 31 Mawrth 2026			
	Prisiau a ddyfynnwyd mewn Marchnadoedd Gweithredol	Prisiau a ddyfynnwyd mewn Marchnadoedd Gweithredol	Cyfanswm		Prisiau a ddyfynnwyd mewn Marchnadoedd Gweithredol	Prisiau a ddyfynnwyd mewn Marchnadoedd Gweithredol	Cyfanswm	
	£'000	£'000	£'000	%	£'000	£'000	£'000	%
Ecwiti Preifat								
Y cyfan	0	156	156	5	0	173	173	5
Eiddo Diriaethol								
Eiddo y DU	0	166	166	5	0	183	183	5
Cronfeydd Buddsoddi ac Ymddiriedolaethau Unedol								
Ecwiti	0	1,619	1,619	54	0	1,833	1,833	49
Bondiau	0	889	889	29	0	1,295	1,295	34
Is-adeiladwaith	0	183	183	6	0	221	221	6
Arian a Chywerthoedd Arian								
Y cyfan	0	33	33	1	0	59	59	1
Cyfanswm	**0**	**3,046**	**3,046**	**100**	**0**	**3,764**	**3,764**	**100**

NODYN 27 – COSTAU PENSIWN (parhad)

Sail ar gyfer amcangyfrif asedau ac ymrwymiadau

Mae'r ymrwymiadau wedi cael eu hasesu ar sail actiwaraidd gan ddefnyddio'r dull rhagamcanu unedau, sef amcangyfrif o'r pensiwn fydd yn daladwy yn y dyfodol yn ddibynnol ar dybiaethau ynghylch cyfraddau marwolaeth, disgwyliad oes a lefelau cyflog. Mae disgwyliad oes yn seiliedig ar VitaCurves y Gronfa gyda gwelliannau yn unol â model CMI 2025, gyda pharamedreiddio craidd, addasiad cychwynnol o 0.25% a chyfradd gwelliant hirdymor o 1.5% y flwyddyn ar gyfer gwrywod a benywod.

Mae Hymans Robertson, cwmni actiwari annibynnol, wedi amcangyfrif ymrwymiadau Cynllun Pensiwn Gwynedd ac ymrwymiadau Buddion Dewisol. Mae'r rhagdybiaethau arwyddocaol a ddefnyddir gan yr Actiwari yn y tabl canlynol wedi cael effaith sylweddol ar werthoedd yr asedau a'r ymrwymiadau fel a ganlyn:

	1 Ebrill 2025	31 Mawrth 2026
Tybiaethau Ariannol	**% y.f.**	**% y.f.**
Cyfradd Codiad Pensiynau	2.70	3.00
Cyfradd Codiad Cyflogau	3.20	3.50
Cyfradd Chwyddiant	2.70	3.00
Cyfradd Ddisgownt	5.85	6.35
Cyfradd enillion tymor hir a ddisgwylir ar yr holl asedau	5.85	6.35
Nifer a ddisgwylir i gymryd yr opsiwn i drosi pensiwn blynyddol i lwmp swm ymddeol		
am wasanaeth cyn Ebrill 2008		65
am wasanaeth ar ôl Ebrill 2008		65
Tybiaethau Marwolaeth		**Blynyddoedd**
Hirhoedledd yn 65 oed i bensiynwyr cyfredol		
Dynion		20.9
Merched		23.8
Hirhoedledd yn 65 oed i bensiynwyr y dyfodol		
Dynion		21.9
Merched		25.4

Mae'r amcangyfrifiad o'r ymrwymiadau buddion diffiniedig yn sensitif i'r rhagdybiaethau actiwaraidd sydd wedi'u nodi yn y tabl uchod. Er mwyn meintioli effaith unrhyw newid yn y rhagdybiaethau ariannol a ddefnyddir, mae'r Actiwari wedi cyfrifo a chymharu gwerth ymrwymiadau'r cynllun fel yr oeddynt ar 31 Mawrth 2026 ar seiliau amrywiol. Mae'r dull a ddefnyddiwyd yn gyson â'r dull a fabwysiadwyd i gael y ffigyrau SCRh 19 a ddarperir yn y nodyn hwn.

Er mwyn meintioli'r ansicrwydd ynghylch disgwyliad hyd oes, mae'r Actiwari wedi cyfrifo'r gwahaniaeth yn y gost i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig pe bai cynnydd o flwyddyn mewn disgwyliad oes. Yn nhermau sensitifrwydd, caiff hyn ei dybio i fod yn gynnydd o tua 3-5% yn yr ymrwymiad buddion a ddiffinnir. Yn ymarferol bydd gwir gost cynnydd o flwyddyn mewn disgwyliad oes yn ddibynnol ar strwythur y dybiaeth ddiwygiedig (h.y. os yw gwelliannau mewn cyfraddau goroesi yn bennaf berthnasol i oedrannau iau neu hŷn).

NODYN 27 – COSTAU PENSIWN (parhad)

Mae'r ffigyrau yn y tabl isod wedi deillio'n seiliedig ar broffil aelodaeth y Cyd-Bwyllgor Corfforedig fel yr oedd ar 1Ebrill 2025.

Effaith ar Ymrwymiad Buddion a Ddiffinnir yn y Cynllun		
Newid tybiaeth	**Brasamcan cynnydd i'r Ymrwymiad Buddion a Ddiffinnir**	**Brasamcan swm ariannol**
	31 Mawrth 2026	**31 Mawrth 2026**
	%	£'000
0.1% o leihad i'r gwir gyfradd ddisgownt	3	62
Cynnydd o 1 blwyddyn yn nisgwyliad oes aelodau	4	93
0.1% o gynnydd i'r cyfradd codiad cyflog	0	4
0.1% o gynnydd i'r gyfradd codiad pensiwn	2	58

Effaith ar Lif Arian y Cyd-Bwyllgor Corfforedig

Un o amcanion y cynllun yw y dylid cadw cyfraniadau cyflogwyr ar gyfradd mor gyson â phosib. Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi cytuno ar strategaeth gydag Actiwari'r gronfa i gyflawni lefel cyllido o 100% dros yr 17 mlynedd nesaf. Caiff lefelau cyllido eu monitro'n flynyddol.

Caiff y cyfraniadau a delir gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig eu gosod gan Actiwari'r Gronfa yn y prisiad pob tair blynedd, neu ar unrhyw adeg arall pan roddir cyfarwyddyd i wneud hynny gan yr Awdurdod Gweinyddu. Cyfraniadau'r cyflogwr a oedd yn daladwy dros y cyfnod hyd at 31 Mawrth 2026 oedd 19.6%.

Gwybodaeth am yr Ymrwymiad Buddion a Ddiffinnir

	Rhaniad Ymrwymiad 31 Mawrth 2025	
	£'000	**%**
Aelodau Gweithredol	2,335	100.0
Aelodau Gohiriedig	0	0.0
Aelodau Pensiynwyr	0	0.0
Cyfanswm	**2,335**	**100.0**

Mae'r ffigyrau uchod yn cynnwys ymrwymiadau wedi eu hariannu yn unig, ac nid ydynt yn cynnwys ymrwymiadau pensiynwyr heb eu hariannu. Ar ddyddiad y priasiad diweddaraf, cyfnod cyfartaledd cymhwysol o'r ymrwymiadau buddion diffiniedig ar gyfer aelodau'r cynllun yw 29 mlynedd.

Effaith ar y Blynyddoedd i ddod

Disgwylir i gyfanswm y cyfraniadau a wneir i Gynllun Pensiwn Llywodraeth Leol gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig fod yn £191k yn y flwyddyn i 31 Mawrth 2027.

Gan fod adroddiad Actiwari yn seiliedig ar amcangyfrifon, ac o ganlyniad i wahaniaethau amser, gwnaed addasiad o -£3,362 yn 2025/26 i ddod â'r sefyllfa yn y Gronfa ar sail ffigyrau Actiwaraidd yn unol â'r sefyllfa cau ar 31 Mawrth 2026. Mae'r gwahaniaeth yma wedi ei drin fel Enillion a Cholledion Actiwaraidd ar Asedau ac Ymrwymiadau Pensiwn.

NODYN 28 – MENTRAU AR Y CYD

Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi ymrwymo i fenter ar y cyd â Llywodraeth Cymru ar gyfer datblygu tir ar gyfer adeiladau cyflogaeth a busnes newydd ym Mharc Bryn Cegin, gyda'r gwaith adeiladu yn dechrau yn 2025/26. Cyfraniad cyfalaf y Cyd-Bwyllgor Corfforedig i'r prosiect yw 83% a chyfraniad cyfalaf Llywodraeth Cymru yw 17%. Bydd dosbarthiad y derbyniadau yn cael ei rannu rhwng y Cyd-Bwyllgor Corfforedig a Llywodraeth Cymru yn seiliedig ar eu canran o gyfraniadau cyfalaf.

Mae cyfrifon y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn 2025/26 yn cynnwys ei drafodion gwirioneddol a'i falansau mewn perthynas â'r fenter ar y cyd.

NODYN 29 – DIGWYDDIADAU AR ÔL Y CYFNOD ADRODD

Awdurdodwyd y Datganiad o’r Cyfrifon gan y swyddog ariannol cyfrifol ar 3 Gorffennaf 2026. Nid yw digwyddiadau yn dilyn y dyddiad yma wedi’u cynnwys yn y datganiadau ariannol na’r nodiadau cysylltiedig. Lle roedd digwyddiadau a oedd yn digwydd cyn y dyddiad hwn yn darparu gwybodaeth am amodau a oedd yn bodoli ar 31 Mawrth 2026, mae’r ffigyrau yn y datganiadau a’r nodiadau ariannol wedi’u haddasu ym mhob agwedd materol i ddangos yr effaith.

Geirfa

Ariannu Cyfalaf - Cyllid ar gyfer talu am wariant cyfalaf. Mae nifer o ffyrdd i ariannu gwariant cyfalaf yn cynnwys benthyca, lesu, cyllido'n uniongyrchol o refeniw, derbyniad cyfalaf i'w ddefnyddio, grantiau cyfalaf, cyfraniadau cyfalaf, reserfau refeniw a reserfau wedi'u clustnodi.

Ased - Eitemau o werth sydd yn cael ei fesur mewn cyd-destun pris.

- Caiff ased cyfredol ei dreulio neu gall golli gwerth ariannol materol o fewn y flwyddyn ariannol nesaf.
- Mae ased anghyfredol yn darparu budd i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig ac i'r gwasanaethau mae'n ddarparu am gyfnod o dros flwyddyn.

Balansau (neu Reserfau) - Mae'r rhain yn cynrychioli cyllid cronedig sydd ar gael i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig . Caiff rhai balansau (reserfau) eu clustnodi ar gyfer pwrpas penodol i ariannu mentrau diffiniedig yn y dyfodol neu i gwrdd â risg neu ymrwymiadau gaiff eu hadnabod.

CIPFA (Chartered Institute of Public Finance and Accounting) - Sefydliad proffesiynol ar gyfer cyfrifwyr sy'n gweithio yn y sector gyhoeddus.

Cost Gwasanaeth Cyfredol - Cynnydd yng ngwerth cyfredol ymrwymiadau cynllun pensiwn buddiannau diffiniedig a ddisgwylir i godi o wasanaeth gweithiwr yn y cyfnod presennol.

Credydwyr - Symiau yn ddyledus gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig am waith a wnaed, nwyddau a dderbyniwyd neu wasanaeth a dderbyniwyd, sydd â thaliadau heb eu gwneud erbyn diwedd y cyfnod cyfrifo.

Cronfa Gyffredinol - Prif gronfa refeniw'r Cyd-bwyllgor Corfforedig sydd yn cynnwys cost net yr holl wasanaethau a ariennir gan gyfraniadau partneriaid a grantiau'r Llywodraeth.

Cyfrif Addasiadau Cyfalaf - Reserf wedi ei glustnodi o adnoddau cyllid neu dderbyniad cyfalaf i ariannu gwariant cyfalaf neu ad-daliad benthyciad allanol a mathau eraill o drafodion cyllido cyfalaf.

Cynllun Buddiannau Diffiniedig - Pensiwn neu gynllun budd ymddeoliad arall sydd ddim yn gynllun cyfraniad diffiniedig.

Cynllun Cyfraniadau Diffiniedig - Pensiwn neu gynllun budd ymddeoliad arall lle gwelir gweithiwr yn cyfrannu symiau penodol rheolaidd fel swm neu ganran o'r cyflog, a ni fydd rhwymedigaeth gyfreithiol nac adeiladol i dalu cyfraniadau pellach petai'r cynllun ddim ag asedau digonol i dalu buddion i'r holl weithwyr mewn perthynas â gwasanaeth y gweithiwr yn y cyfnod presennol a blaenorol.

Dyledwyr - Symiau yn ddyledus i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig am waith a wnaed, nwyddau a dderbyniwyd neu wasanaeth a dderbyniwyd, o fewn y cyfnod cyfrifo, sydd â thaliadau heb eu derbyn erbyn diwedd y cyfnod cyfrifo.

Enillion a Cholledion Actiwaraidd - Ar gyfer cynllun pensiwn buddiannau diffiniedig, mae y newidiadau mewn gwarged actiwaraidd sydd yn codi oherwydd bod digwyddiadau heb gyd-daro gyda rhagdybiaeth actiwaraidd a wnaed ar gyfer y prisiad diwethaf (profiad enillion a cholledion) neu bod y rhagdybiaethau actiwaraidd wedi newid.

Gwariant Cyfalaf - Gwariant caffael ar ased anghyfredol, a gaiff ei ddefnyddio wrth ddarparu gwasanaeth tu hwnt i'r cyfnod cyfrifo neu wariant sydd yn cyfrannu, a ddim yn unig yn cynnal, at werth ased anghyfredol.

Gwerth Teg - Y pris a dderbynnir i werthu ased, neu a delir i drosglwyddo ymrwymiad mewn trafodyn trefnus rhwng cyfranwyr i'r farchnad ar ddyddiad y mesuriad.

Offerynnau Ariannol - Unrhyw gytundeb sydd yn cynyddu ased un endid ac ymrwymiadau ariannol neu offeryn ecwiti un arall. Mae'r term yn cynnwys asedau ariannol ac ymrwymiadau ariannol, o fasnach dderbyniadwy (anfoneb dyledus) a masnach daladwy (anfoneb sy'n ddyledus i'w talu) i ddeilliadau cymhleth a deilliadau wedi eu mewnblannu.

Partïon Cysylltiedig - Caiff partïon eu hystyried i fod yn gysylltiedig os oes gan un parti'r gallu i reoli'r parti arall neu gyda dylanwad sylweddol penodol dros y parti arall wrth wneud penderfyniadau ariannol neu weithredol.

Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (SAARh) - Cyfres o safonau cyfrifo a ddefnyddir ar draws y byd. Rhaid iddynt gael eu gweithredu ar bob datganiad cyllidol gan bob endid sy'n adrodd i bob datganiad cyllidol er mwyn darparu darlun gwir a theg o sefyllfa ariannol yr endid, ac fel ffordd i gysoni a chymharu gyda datganiadau cyllidol endidau eraill.

Ymrwymiadau - Symiau sydd yn ddyledus i unigolion neu sefydliadau y bydd yn rhaid eu talu rhywbryd yn y dyfodol.